Annus X - Vol. X 1 Maii 1918 Num. 5

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

Acta Benedicti Pp. XV: Litterae Apostolicae, p. 177; Epistola, p. 188.

Acta SS. Congregationum: *S. C. Consistorialis:* Circa quasdam Ordinariorum facultates, p. 190; Marianopolitanae et S. Hyacinthi. Dismembrationis et aggregationis, p. 192; Provisio ecclesiarum, p. 193. — *S. C. Concilii:* Quebecen. Onerum choralium seu Praebendarum, p. 194. — *S. C. de Propaganda Fide:* Nominationes, p. 200. — *S. C. de Seminariis et de Studiorum Universitatibus:* Constitutiones Ven. Collegii Anglici de Urbe, p. 201; Constitutiones Collegii Bedani de Urbe, p. 203.

Acta Tribunalium: *S. Romana Rota:* Mandchuriae septentrionalis. Nullitatis matrimonii, p. 207; Paderbornen. Nullitatis matrimonii, p. 213.

Diarium Romanae Curiae: S. C. dei Riti: Congregazione generale. - Segreteria di Stato: nomine, onorificenze. - Maggiordomato: nomine. - Necrologio, pp. 222-224.

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTIS - VATICANIS

MCMXVIII

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, Lib. 12. — Extra Italiam, *Frs* 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* » (Ex *Commentarii Officialis* ratione die 29 octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. X, n. 5 - 1 Maii 1918)

ACTA BENEDICTI PP. XV

Litterae Apostolicae

PAG.

I. *Probe novimus.* - Sodalitatibus a Passione Domini indulgentiae iam concessae confirmantur aliaeque conceduntur. - *26 februarii 1918* 177

II. *Quae catholico nomini.* - Praefectura Apostolica Borneae Hollandicae in vicariatum apostolicum erigitur, - *13 martii 1918* . 180

III. *Inter sodalicia.* - Sodalitati Nostrae Dominae a Bona Morte, diebus quibusdam festis et christifidelibus omnibus certas quasdam preces ad sanctam mortem assequendam recitantibus, indulgentiae plenariae ac partiales conceduntur. - *22 martii 1918* 181

IV. *Pietatis honorisque cultus.* - Templum Sacratissimi Cordis Iesu in urbe Rothomagensi titulo ac privilegiis basilicae minoris honestatur. - *23 martii 1918* . . 186

V. *Benigne annuentes.* - Sororibus Burdigalensibus a Sacra Familia conceditur indulgentia plenaria pro certa quadam pia exercitatione in honorem Sacrae Familiae. - *3 aprilis 1918* 187

Epistola

Admodum iucunda. - Ad R. P. Patritium Murray, Congregationis Ssmi Redemptoris generalem praepositum, de Sodalitate a S. Familia in aede Limericiensi S. Alfonsi abhinc annis L instituta. - *21 aprilis 1918* 188

ACTA SS. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I. Decretum circa quasdam Ordinariorum facultates. - *25 aprilis 1918* 190

PAG.

II. *Marianopolitanae et S. Hyacinthi.* - Decretum dismembrationis et aggregationis. - *8 aprilis 1918* 192

III. Provisio ecclesiarum 193

S. CONGREGATIO CONCILII

Quebecen. - Onerum choralium seu Praebendarum. - *16 iulii 1917* 194

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

Nominationes. 200

SACRA CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET DE STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

I. Constitutiones Venerabilis Collegii Anglici de Urbe. - *29 decembris 1917* 201

II. Constitutiones Collegii Bedani de Urbe. - *29 decembris 1917* 203

ACTA TRIBUNALIUM

S. ROMANA ROTA

I. *Vicariatus Apost. Mandchuriae septentr.* - Nullitatis matrimonii (Ouang-i-chan et Iang-K'eou-tze). - *6 iunii 1917* . . . 207

II. *Paderbornen.* - (Nullitatis matrimonii de Laffert-Bartels). - *27 iulii 1917* 213

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti. *Congregazione generale* 222

II. Segreteria di Stato. *Nomine, onorificenze* 222

III. Maggiordomato di Sua Santità. *Nomine* . 224

IV. Necrologio 224

Annus X - Vol. X 1 Maii 1918 Num. 5

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA BENEDICTI PP. XV

LITTERAE APOSTOLICAE

I

SODALITATIBUS A PASSIONE DOMINI INDULGENTIAE IAM CONCESSAE CONFIRMANTUR ALIAEQUE CONCEDUNTUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Probe novimus non modo in Italia, sed in Europae quoque et Americae regionibus plures constitutas esse Sodalitates a Passione Domini, quae id sibi proponunt ut, dilectionis gratique animi ergo, Passionis Christi cultum latius in dies provehant, ad tabulas, quas S. Paulus a Cruce sapienter exaravit. Litteris Apostolicis die XX mensis septembris anno MDCCCLI fel. rec. decessor Noster Pius Pp. IX facultatem fecit Praeposito Generali Congregationis Passionis D. N. I. C. eiusmodi sodalitates per orbem erigendi et cum iis indulgentias et privilegia communicandi, quibus ipsa Congregatio gaudet. Inter eas vero sodalitates primas obtinet ea quae anno MDCCCLVII instituta est ad Sancta Sanctorum in sanctiore totius terrarum orbis loco, ubi achaerotypa asservatur Nostri Redemptoris imago et Scala divino purpurata Sanguine. Hoc autem anno, a divi Pauli a Cruce canonizatione quinquagesimo, cum dilectus filius Sylvius a Sancto Bernardo, Congregationis Passionis Generalis Praepositus, enixis Nos precibus flagitaverit, ut piam hanc societatem, in hoc catholici orbis centro erectam et iam longe lateque diffusam, ad archisodalitatis ad honorem sive ad Primariae gradum promovere dignemur, Nos quibus nihil antiquius est, quam ut fidelium pietas erga Passionis mysterium excitetur, votis his

annuendum, quantum in Domino possumus, existimavimus. Quae cum ita sint, apostolica Nostra auctoritate, praesentium tenore, Sodalitatem a Passione Domini in hac Alma Urbe ad Sancta Sanctorum erectam, in archisodalitatem ad honorem seu Primariam perpetuum in modum erigimus atque instituimus. Propterea, spirituali bono consulentes sociorum tum enunciatae Primariae, tum aliarum societatum a Passione quae in universo terrarum orbe vel erectae sint, vel in posterum erigantur, indulgentias eidem a S. Sede concessas confirmamus; concessisque alias adiungimus, et volumus ut ipsae sequentis tenoris sient. Nimirum, de omnipotentis Dei misericordia ac Bb. Petri et Pauli Apostolorum Eius auctoritate confisi, omnibus et singulis fidelibus ex utroque sexu, qui quamlibet a Passione Domini societatem in posterum ingredientur, die primo eorum ingressus, si, vere poenitentes et confessi, Ssmum Eucharistiae Sacramentum sumpserint, plenariam; ac tam inscriptis quam pro tempore inscribendis iisdem in societatibus sodalibus, in cuiuslibet eorum mortis articulo, apostolicam benedictionem secundum ritum et formulam praescriptam, adiecta plenaria indulgentia, concedimus; quod, si benedictionem ipsam recipere nequiverint, si, vere poenitentes et confessi, Ssmum Eucharistiae Sacramentum sumpserint, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, nomen Iesu ore si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, et mortem tamquam peccati stipendium submisso animo susceperint, item plenariam; denique iisdem nunc et in posterum similiter memoratas in sodalitates adlectis sociis, qui singulis annis diebus festis Commemorationis sollemnis Passionis Domini, Perdolentis Virginis, S. Iosephi, S. Pauli a Cruce, Patrocinii S. Iosephi, Inventionis et Exaltationis SSmae Crucis, B. Mariae Virginis in coelum Assumptae, Septem Dolorum B. M. Virginis, S. Michaelis Archangeli, Praesentationis Virginis Deiparae, nec non Ssmi Corporis Christi Domini, Epiphaniae, Pentecostes, Pretiosissimi Sanguinis et Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum festivitatibus, denique celebritate Sanctorum omnium, vel uno e septem diebus continuis immediate respective sequentibus ad cuiusque lubitum eligendo, propriam sodalitii ecclesiam sive aliud quodvis publicum templum aut sacellum, admissorum sacramentali exomologesi expiati et eucharisticis dapibus recreati, visitaverint, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum exstirpatione, peccatorum conversione ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praeterea iisdem sociis, nunc et pro tempore dictis in societatibus exsistentibus, largimur, ut uno die ad arbitrium cuiusque per annum

mensis, si, pariter confessi et eucharisticis epulis refecti, proprium respectivi sodalitii sive aliud quodvis publicum templum aut sacellum visitent, ibique, uti supra diximus, orent, plenariam consequi valeant indulgentiam; et si bis in anno, nempe S. Pauli a Cruce et Deiparae Virginis Immaculatae festivitatibus benedictioni apostolicae rite ipsis impertiendae intererint et alia iniuncta pietatis opera praestent, etiam plenariam indulgentiam rite lucrari possint. Largimur ad haec dictis sociis ut, servatis servandis, die festo S. Pauli a Cruce indulgentiam plenariam ad instar Portiunculae toties quoties lucrari valeant: nec non ut in proprio societatis templo, servatis similiter servandis, statis Quadragesimae et aliis intra annum diebus in Missali Romano descriptis pro Stationum indulgentiis in Urbe lucrandis, similes Stationum indulgentias lucrari valeant, praestitis rite iniunctis pietatis operibus. Tandem iisdem, si uno cuiusque mensis die ad sacram Synaxim accedentes, iuxta Romani Pontificis mentem Deo preces fundant, plenariam quoque omnium peccatorum suorum indulgentiam misericorditer in Domino concedimus. Insuper dictis sodalibus, nunc et in posterum pariter ipsis in societatibus inscriptis, si, contrito saltem corde, exceptis supra recensitis, singulis quibusque aliis per annum B. M. Virginis festis in Kalendario Romano numeratis, et diebus festis S. Ioannis Baptistae, S. Ioannis Evangelistae, S. Lucae et S. Mariae Magdalenae, proprium societatis aut quodvis aliud templum publicum sive sacellum, preces, ut supra diximus, fundentes, celebrent; et quoties menstruis sodalitatis coetibus intersint, et functionibus religiosis et concionibus sacris eadem occasione habendis intersint; quoties autem per horae quadrantem Passionis Domini mysterium devote meditentur, toties iis de numero poenalium, in forma Ecclesiae solita, septem annos totidemque quadragenas; denique quoties, sive communiter sive privatim, divini cultus et pietatis seu mortificationis praescriptos actus, et quodlibet spiritualis aut corporalis misericordiae opus erga proximum exerceant, atque intersint collationibus vel publicis vel privatis ad recolendam memoriam Passionis D. N. Iesu Christi, vel morum reformationem procurandam, toties quadraginta dies de numero poenalium, ut supra, expungimus. Sociis autem memoratis, qui per solidum mensem saltem decies meditationem ipsam peregerint, et uno die ipsius mensis, ad cuiusque lubitum eligendo, ad sacram Synaxim accesserint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, ut supra, concedimus et indulgemus. Tandem, commoditati prospicientes eorundem sodalium, benigne largimur, ut ipsi enunciatas omnes indulgentias lucrari valeant etiam si templi publici visitationem omiserint, et visitationis loco, quinquies Orationem Dominicam, Salutationem Ange-

licam et Trisagium pie recitaverint. Porro volumus sodalibus iisdem, si malint, fas siet, excepta plenaria in mortis articulo lucranda indulgentia, reliquis omnibus sive plenariis sive partialibus indulgentiis functorum vita labes poenasque expiare. Non obstantibus Nostra et Cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque Constitutionibus et Ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Haec praecipimus mandamusque, decernentes praesentes Litteras firmas, validas efficacesque semper exsistere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ipsique sodalitati, sic in archisodalitatem per Nos erectae, nunc et in posterum plene suffragari, sicque rite iudicandum et definiendum esse, atque irritum esse et inane, si secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem, ut praesentium Litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quae adhiberetus ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVI mensis februarii MCMXVIII, Pontificatus Nostri anno quarto.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

II

PRAEFECTURA APOSTOLICA BORNEAE HOLLANDICAE IN VICARIATUM APOSTOLICUM ERIGITUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Quae catholico nomini aeternaeque fidelium saluti bene, prospere ac feliciter eveniant, ea ut mature praestemus Nos admonet supremi Apostolatus munus, quo in terris divinitus fungimur. Iamvero cum Apostolica Praefectura Borneae Hollandicae ab anno reparatae salutis MCMV, quo, seiuncto territorio Vicariatus Apostolici Bataviae, erecta fuit et Patribus Minoribus Capulatis Provinciae Hollandicae concredita, tantum in religionis catholicae propagatione, Deo auxiliante, obtinuerit incrementum, tamque uberes ad animarum salutem fructus susceperit, ut opportunum visum sit consilium eandem Praefecturam in Vicariatum Apostolicum erigere; Nos, omnibus rei momentis attento ac sedulo studio perpensis cum V.V. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis

Propagandae Fidei praepositis, haec quae infra scripta sunt decernenda idcirco existimavimus. Nimirum Motu-proprio atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris deque Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi, Praefecturam Apostolicam Borneae Hollandicae in Vicariatum Apostolicum, pariter Borneae Hollandicae nuncupandum, erigimus. Decernentes praesentes Litteras firmas validas atque efficaces semper exsistere et fore, suosque plenarios atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque, ad quos spectant, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis iudicandum esse ac definiendum, irritumque atque inane fieri si secus super his, a quoquam, auctoritate qualibet, scienter vel ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIII martii MCMXVIII, Pontificatus Nostri anno quarto.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

III

SODALITATI NOSTRAE DOMINAE A BONA MORTE DIEBUS QUIBUSDAM FESTIS, ET CHRISTIFIDELIBUS OMNIBUS CERTAS QUASDAM PRECES AD SANCTAM MORTEM ASSEQUENDAM RECITANTIBUS INDULGENTIAE PLENARIAE AC PARTIALES CONCEDUNTUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Inter sodalicia, quae B. Mariae Virginis cultum simulque spirituales Christifidelium utilitates provehunt, Sodalitas titulo *Nostrae Dominae a bona morte,* a Presbyteris Sanctae Mariae (de Tinchebray) haud ita multo ante condita, honestissimum sane locum obtinet, si perpendas quo ea consilio moveatur et quam late per orbem, cum summa fructuum ubertate, sit ad hunc diem propagata. Qui enim in eam cooptantur, illud sibi ex instituto legibusque societatis proponunt, ut Virginem Perdolentem colant colendamque ab omnibus curent, et sic merita precum et dolorum eiusdem Virginis, ad Crucem Iesu stantis, Deo repraesentent iisque confidant, ut gratiam perseverantiae in christiana fide et moribus vel reditus ad bonam frugem, ac praesertim sanctae in Christi osculo mortis, a qua pendet aeterna beatitas, sibi aliisve impetrent. Quod autem Virgo Per-

dolens bonae mortis Patrona deligitur atque invocatur, id cum mirifice doctrinae catholicae pioque Ecclesiae sensui respondet, tum spe innititur recte feliciterque collocata. Enimvero tradunt communiter Ecclesiae Doctores, B. Mariam Virginem, quae a vita Iesu Christi publica veluti abesse visa est, si Ipsi mortem oppetenti et Cruci suffixo adfuit, non sine divino consilio adfuisse. Scilicet ita cum Filio patiente et moriente passa est et paene commortua, sic materna in Filium iura pro hominum salute abdicavit placandaeque Dei iustitiae, quantum ad se pertinebat, Filium immolavit, ut dici merito queat, Ipsam cum Christo humanum genus redemisse. Quod si hac plane de causa, quas e Redemptionis thesauro gratias omne genus percipimus, eae ipsius Perdolentis Virginis veluti e manibus ministrantur, nemo non videt, sanctum hominum decessum ab Ea ipsa exspectandum esse, quandoquidem praecipuo hoc dono Redemptionis opus in unoquoque homine efficienter perpetuumque in modum completur. Liquet item, Virginem Perdolentem, utpote quae, a Iesu Christo universorum hominum Mater constituta, eos tamquam infinitae caritatis testamento sibi relictos acceperit officiumque tuendae spiritualis eorum vitae materna benignitate expleat, facere non posse quin carissimis ex adoptione filiis eo temporis momento studiosius opituletur, quo de eorum salute ac sanctitate agitur in sempiternum aevum confirmanda. Quare Ecclesia ipsa pluribus liturgicis precibus a B. Maria Virgine efflagitat, ut hominibus instante morte conflictantibus misericors adsit; constantissima vero apud christifideles opinio est, diuturno probata experimento, quotquot eadem Virgine utantur Patrona, eos haud esse in aeternum perituros. Neque igitur mirari licet si Sodalitati Nostrae Dominae a bona morte, quam memoravimus, iam quingenta fidelium millia, ex utroque sexu atque ex omni ordine civium, adscripti sunt, cum eadem tam opportuna temporibusque congruens videatur; dolendum enim est, nimis multos hodie ex Ecclesiae filiis, ut eos praetereamus qui fidem abiecerunt vel christiana prorsus neglegunt officia, ita negotiis ac fluxis inanibusque mundi deliciis implicari, ut ex saluberrima mortis cogitatione ne sollicitudinem quidem capiant aut ab ea mentem animumque de industria avertere studeant. Eiusmodi propterea Sodalitatem, quam iure dixeris *bonae mortis apostolatum* persequi, non modo complures S. R. E. Cardinales et catholici orbis Episcopi vehementer probarunt, sed etiam fel. rec. decessor Noster Pius X singulari complexus est benevolentia atque ubere auxit gratiarum copia; neque eam minoris, quam idem Pontifex habuerit, Nosmetipsi facimus, neque minus largiter providentissimae eiusdem operae suffragari parati animo sumus. Cuius quidem voluntatis Nostrae, paulo post quam Pon-

tificatum, miserentis Dei consilio, suscepimus, Litteris ad dilectum filium Moderatorem generalem Congregationis Sacerdotum a Sancta Maria scriptis, luculentum edidimus testimonium, atque alterum aeque perspicuum mox edituri sumus, bona certaque spe ducti, eosdem a Sancta Maria Presbyteros, quibus *bonae mortis apostolatus* commissus auspicato est, sic munere suo, tamquam peculiari ac proprio, perfuncturos esse ut, Episcopis, curionibus et *zelatoribus*, quos vocant, ad rem adiuvantibus, latius per universum terrarum orbem Sodalitatem provehant et *pretiosam in conspectu Domini mortem* fidelibus quam plurimis ab Augusta Patrona impetrent. Cum igitur dilectus filius Henricus Rondet, eiusdem Congregationis Procurator generalis, supplices Nobis adhibuerit preces, ut indulgentiis a proximo Decessore Nostro Sodalitati Nostrae Dominae a bona morte concessis nonnullas alias adiicere de Apostolica benignitate vellemus, piis eiusmodi votis, pro Nostra in Virginem Perdolentem pietate propensoque in opus tam frugiferum studio, obsecundandum censuimus. Itaque de omnipotentis Dei misericordia ac Bb. Petri et Pauli Apostolorum Eius auctoritate confisi, audito dilecto Filio Nostro Cardinali Poenitentiario Maiore, omnibus ac singulis fidelibus eidem Sodalitati Nostrae Dominae a bona morte tam adscriptis quam in posterum adscribendis, qui, rite confessi ac sacra Synaxi refecti, diebus festis Nostrae Dominae ab agonizantibus, idest die XI mensis maii, Apparitionis S. Michaelis Archangeli, i. e. die VIII eiusdem mensis, Dedicationis S. Michaelis Archangeli, i. e. die XXIX mensis septembris, a meridie diei praecedentis ad mediam usque noctem eorumdem dierum festorum, quamlibet ecclesiam vel quodvis publicum oratorium visitaverint, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum exstirpatione, peccatorum conversione ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die postremum ex praescriptis opus expleverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam ac remissionem in Domino concedimus. Quodsi iidem sodales confiteri ac caelestibus recreari dapibus nequiverint, iis, loco plenariae, indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum, modo, ut supra, quodlibet templum vel publicum oratorium per eos dies visitent atque ad Summi Pontificis mentem preces fundant, misericorditer in Domino largimur. Praeterea, eadem auctoritate Nostra, omnibus ac singulis fidelibus, quamquam Sodalitati non adscriptis, in unaquaque e septem continuis feriis sextis utrumque diem festum Virginis Perdolentis proxime antecedentibus, si confessi ac sacra Synaxi refecti, septies *Pater, Ave, Gloria* recitaverint, plenariam; quoties novendialem piam exercitationem expleverint, in qua, ad exposcendam sancti decessus

gratiam, recitatur cotidie precula *Recordare, Virgo,* ad exemplar Litteris hisce Nostris subiectum et in tabulario Cancellariae Brevium Apostolicorum asservandum, modo admissa rite expiaverint et caelesti se pabulo refecerint, item plenariam; hac ipsa postrema condicione, semel in mense, si cotidie Rhythmum recitaverint *Ave, Mater dolorosa,* hisce Litteris Nostris pariter adiectum et in tabulario, quod diximus, custodiendum, item, quo die ultimum ex iniunctis opus expleverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam ac remissionem concedimus ac largimur. Ad haec, omnibus ac singulis fidelibus, quamvis e Sodalitate non sint, in unaquaque e sextis feriis, de quibus superius, si septies *Pater, Ave, Gloria* recitaverint, septem annos totidemque quadragenas; pro singulis memoratae novendialis exercitationis diebus, trecentos dies; quoties Rhythmum praedictum recitent, item trecentos dies de numero poenalium, in forma Ecclesiae solita, expungimus. Porro volumus, iisdem omnibus sodalibus et christifidelibus liceat plenariis ac partialibus indulgentiis, quas largiti sumus, vita functorum labes poenasque expiare. Decernentes praesentes Litteras firmas, validas et efficaces semper exstare ac permanere, suosque plenarios et integros effectus sortiri atque obtinere, et illis ad quos spectant aut spectare poterunt in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis definiri ac iudicari debere, atque irritum atque inane fore si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter aut ignoranter contigerit attentari. Praesentibus perpetuo valituris. Contrariis non obstantibus quibuslibet.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII mensis martii, Septem Dolorum B. M. V. festo, anno MCMXVIII, Pontificatus Nostri quarto.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

I. - *Preces novendiales ad sanctam mortem a Virgine Perdolente efflagitandam.*

Recordare, Virgo Mater Dei, dum steteris in conspectu Domini, ut loquaris pro nobis bona, et ut avertat indignationem suam a nobis.

1. Sancta Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide.

2. Fac ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem
Et plagas recolere.

3. Flammis ne urar succensus,
Per te, Virgo, sim defensus
In die iudicii.

4. Christe, cum sit hinc exire,
Da per Matrem me venire
Ad palmam victoriae.

5. Quando corpus morietur,
Fac ut animae donetur
Paradisi gloria. Amen.

℣. Ora pro nobis, Virgo dolorosissima.
℟. Quae iuxta Crucem Iesu constitisti.

Oremus.

Interveniat pro nobis, quaesumus, Domine Iesu Christe, nunc et in hora mortis nostrae, apud tuam clementiam, Beata Virgo Maria Mater tua, cuius sacratissimam animam in hora tuae Passionis doloris gladius pertransivit. Per te, Iesu Christe, Salvator mundi, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas in saecula saeculorum.

℟. Amen.

3 Ave Maria.

Nostra Domina a bona morte, ora pro nobis.

Sancte Ioseph, ora pro nobis.

II. - *Rhythmus in honorem Nostrae Dominae a bona morte.*

1. Ave, Mater dolorosa,
Martyrumque prima rosa,
Audi vocem supplicis:
Fac, ut mortis in agone,
Tua fidens protectione,
Iusti pace gaudeam.

2. Per dolorem, o Maria,
Tibi Senis prophetia,
Velut ense, conditum:
Fac, ut mortis, *etc.*

3. Per dolorem, quem tulisti,
In Ægyptum quum fugisti,
Ut salvares Puerum:
Fac, ut mortis, *etc.*

4. Per dolorem, quando moerens,
Inter notos Iesum quaerens,
Revocabas perditum:
Fac, ut mortis, *etc.*

5. Per dolorem, qui te pressit,
Dulcis Natus quum processit,
Fractus ligni pondere:
Fac, ut mortis in agone,
Tua fidens protectione,
Iusti pace gaudeam.

6. Per dolorem cordi infixum,
Dum spectabas Crucifixum,
Sacra simul victima:
Fac, ut mortis, *etc.*

7. Per dolorem, quando Christi
Corpus ulnis excepisti
E Cruce depositum:
Fac, ut mortis, *etc.*

8. Per dolorem, dum condebas,
Pia Mater, et linquebas
In sepulcro Filium:
Fac, ut mortis, *etc.*

9. Christe, cum sit hinc exire,
Da per Matrem me venire
Ad palmam victoriae. Amen.

IV

TEMPLUM SACRATISSIMI CORDIS IESU IN URBE ROTHOMAGENSI TITULO AC PRIVILEGIIS BASILICAE MINORIS HONESTATUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Pietatis honorisque cultus, quo totius orbis fideles plurimis iam ab annis Sanctissimum Cor Iesu enixe prosequuntur, spem communem alit, hominum societatem se ad meliorem frugem feliciter recepturam. Praeclara haec enim religio non modo in domos, officinas et agros, ad divinam tuitionem impetrandam, longe lateque prolata fuit, sed integras quoque nationes est complexa, quae Sacro se Iesu Cordi devovisse merito gloriantur. Templa igitur in honorem huius amoris Centri, quo Christus Redemptor noster homines dilexit, et ea praesertim quae ex collaticia fidelium stipe, in multorum fidei et caritatis argumentum, sunt erecta, ad maiorem dignitatis gradum evehere ac peculiaribus privilegiis cohonestare minime dubitamus. Laeto igitur accepimus animo sacram huiusmodi aedem in perillustri urbe Rothomagensi, civium oblationibus anno MDCCCXC et insequenti exstructam, eximiisque artis operibus renidentem, Sacratissimo Cordi Iesu dicatam et consecratam fuisse. Ad eam praeterea, quae ob eius celebritatem et principi Sanctuario Parisiensi aggregationem, vulgo *le Montmartre de Normandie* optimo iure est appellata, non modo, sicut relatum est Nobis, eiusdem civitatis et archidioeceseos incolae, sed e finitimis quoque Ecclesiis, imprimis Ebroicensi, ingenti numero fideles peregrinantium more frequentissime conveniunt, caelestem opem fidenter imploraturi. Huc accedit, quod magni momenti Sodalitas, idest Confraternitas a SSmo Corde Iesu nuncupata ac Primariae eiusdem nominis Archisodalitati Parisiensi et Piae Unioni Apostolatus Orationis aggregata, canonice sit ibidem instituta, quae, privilegiis et spiritualibus gratiis aucta, non minus sodalium numero quam operum utilitate floret. Itaque conspicuis hisce templi laudibus permoti, preces, quas hodiernus eius parochus, earundem sodalitatum moderator, nuper Nobis adhibuit, et Cardinalis Archiepiscopus Rothomagensis luculenter commendavit, benigne excepimus, et de consilio etiam VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalium Sacris Ritibus tuendis, tum clerum populumque cunctae Archidioeceseos, tum potissimum cives Rothomagenses votorum compotes propensa facimus voluntate. Quare his Litteris, apostolica auctoritate

Nostra, templum supradictum, quod in honorem Sacratissimi Cordis Iesu in civitate Rothomagensi exsistit, Basilicae minoris titulo perpetuum in modum augemus, illique omnia et singula conferimus iura, privilegia, praerogativas, honores, indulta quae Minoribus Almae huius Urbis Nostrae Basilicis de iure competunt. Decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper exsistere et fore, suosque plenarios atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos spectant in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis iudicandum esse ac definiendum, atque irritum et inane fieri si secus super his, a quoquam, auctoritate qualibet, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII martii MCMXVIII, Pontificatus Nostri anno quarto.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

V

SORORIBUS BURDIGALENSIBUS A SACRA FAMILIA CONCEDITUR INDULGENTIA PLENARIA PRO CERTA QUADAM PIA EXERCITATIONE IN HONOREM SACRAE FAMILIAE.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Benigne annuentes oblatis Nobis precibus a dilecta in Christo filia Moderatrice Generali Sororum a Sacra Familia nuncupatarum, quarum princeps domus Burdigalae exstat, audito dilecto Filio Nostro Cardinali Poenitentiario Maiore, de omnipotentis Dei misericordia ac Bb. Petri et Pauli apostolorum Eius auctoritate confisi, omnibus et singulis nunc et in posterum exsistentibus enunciatae Congregationis a Sacra Familia consororibus, quae piam exercitationem in honorem Sacrae Familiae, ab ecclesiastica auctoritate adprobatam, per integrum mensem rite peregerint et, vel intra dictum mensem vel intra subsequens octiduum, propriam respectivae domus ecclesiam publicam, si exstet, secus sacellum internum ubi Sacro adstare solent, admissorum sacramentali confessione expiatae et caelestibus epulis refectae, visitent, nec non pro christianorum principum concordia, haeresum exstirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effundant, quo die iniuncta pietatis opera exple-

verint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam etiam animabus fidelium in purgatorio detentis per modum suffragii applicare possint, misericorditer in Domino concedimus et largimur. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem ut praesentium Litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate vel officio constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MCMXVIII, Pontificatus Nostri anno quarto.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

EPISTOLA

AD R. P. PATRITIUM MURRAY, CONGREGATIONIS SSMI REDEMPTORIS GENERALEM PRAEPOSITUM, DE SODALITATE A S. FAMILIA IN AEDE LIMERICIENSI S. ALFONSI ABHINC ANNIS L INSTITUTA.

Dilecte filii, salutem et apostolicam benedictionem. — Admodum iucunda Nobis accidisse scito, quae nuper dilectus filius Patritius Leo, ex ista, cui praesides, Congregatione sacerdos, idemque Aedis Alfonsianae in urbe Limericiensi rector, nuntiavit: Sodalitatem ibi esse a Sacra Familia nuncupatam, sodalium numero et pietate, maxime in Sanctissimae Eucharistiae cultu, florentem, cuius quinquagesimus natalis adventaret. Licet hac in re egregiam tuorum de divina gloria animarumque salute curam agnoscere: et eam in Hibernis, quorum nobilissima laus est constantissime catholicam fidem retinuisse, non miramur, tamquam in optimo uberrimoque solo, tam laetos edidisse fructus. Nos quidem consociationem id genus habemus carissimam, cupimusque vehementer ut eius similes complures non modo per Hiberniam sed ubique exsistant, cum ad christianos in familia spiritus alendos nihil magis accommodatum esse videatur. Itaque caritatis Nostrae erga Limericiensem sodalitatem testandae causa, cum sacra sollemnia in dies VIII indicta sint, concionatoribus damus ut quotidie vespertinam contionem Papali Benedictione impertienda absolvant. Quoniam autem ex iis, qui nomen consociationi ab ipso eius exordio dederunt, non pauci, Deo

favente, supersunt adhuc, Nos dilectis his veteranis sodalibus, peculiaris amoris ergo, indulgentiam VII annorum totidemque quadragenarum toties tribuimus, quoties, contrito saltem animo, formulam « Iesus, Maria, Ioseph, adiuvate me » (Jesus, Mary and Joseph, help me) recitaverint. Atque caelestium auspicem munerum paternaeque benevolentiae Nostrae testem, apostolicam benedictionem tibi, dilecte fili, bene merito ipsi rectori Aedis Alfonsianae eiusque adiutoribus, sodalibus universis a S. Familia et eorum propinquis, amantissime in Domino largimur.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXI mensis aprilis MCMXVIII, Pontificatus Nostri anno quarto.

BENEDICTUS PP. XV

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I

DECRETUM

CIRCA QUASDAM ORDINARIORUM FACULTATES

Proxima sacra Pentecostes die, novo ecclesiasticarum legum Codice vim obtinente, omnes locorum Ordinarii facultatibus quam pluribus ipso iure instruentur, quas antea ab Apostolica Sede postulare solebant et communibus indultis assequebantur. Sufficit enim consulere canonem 349 collatum cum 239 circa plura privilegia personalia, quibus Episcopi augentur, canonem 386 circa electionem examinatorum et iudicum synodalium, 468 et 914 circa benedictionem papalem *in articulo mortis* et in maioribus anni solemnitatibus, 534 et 1532 circa alienationes, 806 circa sacri iterationem, 822 circa Missae celebrationem extra ecclesiam et oratorium, 1006 circa ordinationes extra tempora, 1043 et 1045 circa dispensationes ab impedimentis matrimonialibus, 1245 circa dispensationes ab abstinentia et ieiunio, 1304 circa benedictionem sacrorum utensilium, quin de aliis multis hic mentio fiat, ut illico appareat Episcopos, vi Codicis, tanta munitos esse potestate ut, quoties Ecclesiae utilitas et animarum salus id requirat, communis legis rigorem temperare et iustas dispensationes largiri aeque opportuneque valeant.

Quapropter indulta quae hucusque, postulantibus Ordinariis, ad hunc finem concedebantur, quaeque vel in Brevi dicto 25 annorum, vel in formulis typis impressis ad decennium, ad quinquennium aut etiam ad triennium valituris continentur, supervacanea evadere videntur; quin imo confusionem haud levem ingerere, eo quod a novis Canonici Iuris ordinationibus in pluribus discrepant.

Hisce itaque de causis, necnon ad discrimina in canonica disciplina tollenda maioremque unitatem in Ecclesia inducendam, Ssmus D. N. Benedictus Pp. XV, de consulto peculiaris coetus Emorum Patrum Car-

dinalium, hoc S. C. Consistorialis decreto ea quae sequuntur statuit et sanxit:

1) exceptis locis S. Congregationi de Propaganda Fide subiectis, pro quibus suo tempore quae opportuna erunt decernentur, alibi, in universis scilicet dioecesibus iuri communi obnoxiis, facultates omnes pro foro externo Ordinariis concessae, quaeque in Formulis et Brevi superius recensitis continentur, a die 18 maii huius anni cessabunt, neque amplius in usu esse poterunt;

2) in locis tamen remotioribus aliisque ad quae, sive praesentis belli causa, sive alia qualibet ratione, praesentis decreti notitia utili tempore non pervenerit, dispensationes et ordinationes vi veterum facultatum ab Ordinariis forte concessas Ssmus Dominus ratas habet, firmo tamen ut ipsi ab acceptae notitiae die, si res adhuc sit integra, huic decreto se conforment;

3) facultates pro foro interno a S. Poenitentiaria datae, aliaeque ratione praesentis belli concessae, aut peculiaribus de causis ab Ordinariis obtentae, sub huius decreti dispositione non comprehenduntur, et ideo abolitae non sunt;

4) circa dispensationes matrimoniales, quamvis vi canonum 1043-1045 Ordinarii opportunas dispensationes largiri queant « *urgente mortis* « *periculo* » et « *quoties impedimentum detegatur cum iam omnia sint* « *parata ad nuptias, nec matrimonium sine probabili gravis mali periculo* « *differri possit* », nihilominus Ssmus Dominus, attentis temporum et locorum adiunctis, haec ulterius indulgenda decrevit:

a) ut locorum Ordinarii in America, in Insulis Philippinis, in Indiis Orientalibus, in Africa extra Mediterranei maris oras, et in Russia, per quinquennium a die 18 maii huius anni, dispensare valeant ab impedimentis minoris gradus quae recensentur in can. 1042, servatis regulis in eo Codicis capite statutis: itemque ut matrimonia nulliter contracta, ob aliquod eiusdem minoris gradus impedimentum, in radice sanare queant, iuxta regulas in capite XI, tit. VII, lib. III Codicis *de convalidatione matrimonii* positas, monita parte impedimenti conscia de sanationis effectu;

b) ut iidem locorum Ordinarii dispensare pariter per quinquennium valeant ab impedimentis maioris gradus, sive publicis sive occultis, etiam multiplicibus, iuris tamen ecclesiastici (exceptis impedimentis provenientibus ex sacro presbyteratus ordine et ex affinitate in linea recta consummato matrimonio), nec non ab impedimento impediente mixtae religionis, si petitio dispensationis ad S. Sedem missa sit et urgens necessitas dispensandi supervenerit, pendente recursu. Concedendo tamen

hisce in casibus dispensationes, Ordinarius prae oculis semper habeat regulas statutas in Codice, lib. III, tit. VII, cap. 2, 3 et 4, circa impedimenta in genere et in specie, itemque clausulas apponi solitas in matrimoniis cum hebraeis et mahumetanis; nec dispensationem concedat nisi caverit de plena earum omnium observantia iuxta sacrorum canonum praescriptiones, et iuribus S. Congregationis de disciplina Sacramentorum circa taxarum solutionem consulat;

c) ut Ordinarii Galliae, trium regnorum Magnae Britanniae, Germaniae, Austriae et Poloniae, durante bello, quoties aditus ad S. Sedem difficilis aut impossibilis saltem per mensem praevideatur, iisdem facultatibus uti possint, quae supra sub litteris *a* et *b* recensentur.

Praesentibus valituris de mandato Ssmi contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex Secretaria S. C. Consistorialis, die 25 aprilis 1918.

✠ C. Card. De Lai, Ep. Sabinen., *Secretarius.*

L. ✠ S.

† V. Sardi, Archiep. Caesarien., *Adsessor.*

II

MARIANOPOLITANAE et S. HYACINTHI

DISMEMBRATIONIS ET AGGREGATIONIS

DECRETUM

Archiepiscopus Marianopolitanus et Episcopus S. Hyacinthi communibus litteris postulaverunt, ut fideles locorum ruralium inclusive a numero quadringentesimo trigesimo quarto usque ad numerum quingentesimum sexagesimum tertium in forma et censu paroeciae S. Matthaei vulgo *de Beloeil*, et a numero ducentesimo trigesimo primo usque ad numerum tercentesimum sexagesimum octavum paroeciae S. Marci, a dictis paroeciis et dioecesi S. Hyacinthi seiungerentur, dioecesique Marianopolitanae aggregarentur ad novam paroeciam efformandam cum finitimis fidelibus.

Requisito hac super re Delegati Apostolici voto, eoque favorabili obtento, memorata petitio diligenti examini subiecta fuit penes S. C. Consistorialem. Et quum visum esset in animarum bonum cessurum esse dismembrare dictam partem territorii dioecesis S. Hyacinthi, eamque

adiicere dioecesi Marianopolitanae, ut nova paroecia in eadem territorii parte formetur, SSmus D. N. Benedictus PP. XV precibus annuendum censuit.

Itaque praesenti Consistoriali decreto Sanctitas Sua memoratam territorii partem distrahit a dioecesi S. Hyacinthi et Marianopolitanae aggregat.

Praemissorum vero exsecutionem committit R. D. Secretario Delegationis Apostolicae, auditis utriusque dioecesis Capitulis cathedralibus, et constito quod ex parte populi nihil grave ex adverso timendum sit; eidemque Secretario tribuit necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet ecclesiastica dignitate ornatum, onere tamen ei imposito ad hanc S. C. Consistorialem quamprimum transmittendi exemplar authenticum peractae exsecutionis.

Contrariis non obstantibus quibusvis, etiam speciali mentione dignis.

Datum Romae, ex Secretaria S. C. Consistorialis, die 8 aprilis 1918.

✠ C. Card. De Lai, Ep. Sabinen., *Secretarius.*

L. ✠ S.

† V. Sardi, Archiep. Caesarien., *Adsessor.*

III

PROVISIO ECCLESIARUM

S. C. Consistorialis decretis Ssmus D. N. Benedictus Pp. XV has, quae sequuntur, ecclesias de proprio pastore providit, scilicet:

14 martii 1918. — Cathedrali ecclesiae Conversanensi praefecit R. P. D. Dominicum Lancellotti, hactenus episcopum Troianum.

18 martii. — Titulari episcopali ecclesiae Capitoliensi, R. P. Pacificum ab Uden, in saeculo Ioannem Bos, ex Ordine Minorum Capulatorum, vicarium apostolicum Borneae Hollandicae.

4 aprilis. — Titulari episcopali ecclesiae Archelaidensi, R. D. Iosephum Burgain, e Parisiensi seminario pro exteris missionibus, vicarium apostolicum Kien-tchang in imperio Sinarum.

— Cathedrali ecclesiae Caratingensi, R. D. Emmanuelem Nogueira Duarte, archidioeceseos Mariannensis presbyterum.

6 aprilis. — Abbatiae *Nullius* Sancti Pauli extra Urbem, R. P. Ildephonsum Schuster, O. S. B., e Congregatione Cassinensi.

SACRA CONGREGATIO CONCILII

QUEBECEN.

ONERUM CHORALIUM, SEU PRAEBENDARUM

Die 14 iulii 1917

SPECIES FACTI. - Apostolicis litteris, quarum initium *In arduum Pontificatus fastigium,* die prima octobris anno 1674 datis, in septentrionali America erecta fuit dioecesis Quebecensis, simulque decreta in nova cathedrali ecclesia Quebeci exstante et B. M. V. ac S. Ludovico dicata, Capituli institutio, quae decem post annos ab ipso primo Quebecensi Episcopo feliciter perfecta est. Huiusmodi autem cathedrale Capitulum, nondum a sua erectione transacto saeculo, propter politicas vicissitudines exstinctum evaserat, neque ad proxima usque tempora, variis ex causis, restitui valuerat. Quum itaque Emus Cardinalis hodiernus Quebecensis Archiepiscopus peropportunum fore censeret adlectos viros sibi assumere, qui in amplissimae suae archidioecesis regimine suppetias ferrent, itemque in Metropolitana Ecclesia, prout rerum adiuncta sinerent, laudes Deo persolverent ac divina mysteria peragerent, a rec. mem. S. P. Pio X impetravit ut apostolica auctoritate antiquum Capitulum, titulo Metropolitani decoratum, redintegraretur, vel, quatenus opus esset, ex novo erigeretur cum omnibus iuribus, privilegiis et indultis quibus cetera Metropolitana Capitula, praesertim ditionis Canadensis, fruuntur et gaudent; idque obtinuit per apostolicas litteras datas die 10 iunii 1914, quibus idem Pontifex - postquam statuerat Quebecense Capitulum tribus constare debere dignitatibus, Decano videlicet, uti Capituli eiusdem praeside, Archidiacono et Archipresbytero, cui tamquam parocho demandata esset universa cura animarum ipsius metropolitanae paroeciae, itemque novem canonicis, quorum bini officium et nomen Poenitentiarii et Theologi assumerent - subdebat: « Quoniam « vero sacerdotes in Canonicos eligendi aliis ecclesiasticis muniis distenti « sunt, et deficiunt in praesens canonicales praebendae, Nos, *quousque* « *erecti Canonicatus congrua praebenda aucti non fuerint, quod quam* « *citius futurum confidimus ac peroptamus,* eosdem Capitulares a resi- « dentia in urbe et ab oneribus choralibus *interim* eximimus et dispen- « samus, facta tamen facultate Archiepiscopo pro tempore Quebecensi,

« iuxta quae in Instructione S. C. de Propaganda Fide ad Ordinarios « provinciae ecclesiasticae Quebecensis die 28 septembris anni 1852 data « et in Concilio Plenario Quebecensi sunt statuta, memoratos canonicos « convocandi *semel saltem in mense*, praesertim festis solemnioribus, ad « chori servitium, vel etiam quoties opportunum iudicaverit ad dioe- « cesis et ipsius Capituli negotia agenda, circa quae ex sacrorum Cano- « num praescripto, Capituli sententia est exquirenda ».

Porro, post constitutum feliciter Capitulum, quod die 9 iunii 1915 solemniter possessionem cepit in ecclesia Metropolitana, Emus Cardinalis Archiepiscopus in id studium omne operamque contulit, ut, pontificiis peroptatis morem gerens, congrua praebenda Capitulares quam citius augeret. Quapropter, quum iam a die 27 februarii 1889 rescripto S. C. de Propaganda Fide ex audientia Ssmi concessum fuerit « indultum vi « cuius Episcopi totius provinciae Quebecensis exigere valerent *deci-* « *mam quintam* partem redituum a quocumque parocho super ecclesiae « fabriceria solvendam, donec aliter ab Apostolica Sede provideatur », Archiepiscopus hoc tributum, in mitiore summa quinque centesimarum partium (5 %), et quidem super reditibus tantummodo ex locatione scamnorum in ecclesiis obvenientibus, singulis paroeciis et quasi-paroeciis imposuit per decretum diei 15 aprilis 1915, ac insuper alio decreto diei 22 iunii 1916 cuidam annuae taxationi subiecit etiam religiosa suae dioecesis sodalitia; statuens ut ex praefatis exactionibus quotannis singulis canonicatibus rependeretur summa dollariorum 300 (quorum 120 pro distributionibus quotidianis cederent) ac quidquid superesset, post persolutas ceteras cultus et administrationis expensas, in sortem capitalem constituendam augendamque converteretur, donec videlicet haec sola sors ad capitularia onera annua ferenda par evasisset. Ad hunc effectum curavit Emus Archiepiscopus, ut, in forma iure valida, « Archiepiscopalis Corporatio romano-catholica Quebecensis » supradicta tributa et taxas exigens, sese obligaret ad eorumdem proventus praefata ratione, in Capituli utilitatem erogandos, immo ad supplendos etiam, si, quavis de causa, tributorum exactio insufficiens evasisset.

Quum itaque hac ratione Emus Archiepiscopus in tuto posuisset perpetuum ius cuilibet e capitularibus competens exigendi titulo fructuum sui beneficii annuum reditum dollariorum tercentorum, quumque, iudicio eiusdem Emi Archiepiscopi, annuus hic reditus, simul cum proventibus singulis canonicis ratione officiorum quae in dioecesi gerunt obvenientibus, congruus videretur ad munia et onera canonicalia honeste ferenda, statuit eodem decreto diei 25 maii 1916 « capitulares singulos obnoxios « esse officiis canonicalibus de iure praescriptis, ac signanter obliga-

« tioni choralis officii itemque conventualis Missae quotidie in ecclesia « cathedrali celebrandae ».

Verumtamen, quum nonnulli e capitularibus, praefatis non obstantibus, nondum impletam censerent conditionem apostolicis litteris, indulto exemptionis choralis appositam, de *congrua* videlicet *praebenda* singulis canonicatibus constituenda, adversus praefatum decretum archiepiscopale ad hanc S. Congregationem recursum interposuerunt, huiusce dubii, inter alia, solutionem expostulantes, nimirum:

« An proventus Canonicis Metropolitanae Ecclesiae Quebecensis « assignati constituant congruam praebendam, adeo ut cessata censenda « sit exemptio seu dispensatio ab oneribus choralibus, de qua in Apo- « stolica Bulla erectionis Capituli in casu ».

Synopsis disceptationis. - *Canonici recurrentes* propositae quaestioni negativum responsum dandum esse hisce rationum momentis contendunt. Primo quidem: Archiepiscopus valide non poterat, absque consilio Capituli, mensam archiepiscopalem tali contributione onerare in favorem Capituli ipsius; agebatur enim de gravissima alienatione bonorum ad mensam spectantium peragenda. Item, nec poterat valide, irrequisito consilio Capituli, statuere seu definire quaenam annui reditus quantitas ad congruam praebendam constituendam sufficeret: siquidem agebatur non modo de graviore quodam negotio, sed de negotio quod summopere Canonicorum interererat, immo eosdem ut singulos, praeterquam ut collegium, tangebat. Igitur iam a limine apparet decreta archiepiscopalia, absque praevio consilio Capituli edita, salva reverentia tanto Antistiti debita, iuridico robore et firmitate penitus destituta denuncianda esse.

Sed praeterea: ad praebendam qualemcumque constituendam necessaria omnino est *perpetuitas* iuris percipiendi fructus quibus illa coalescit: ad quem effectum canonistae uno ore docent bona praebendae vel in immobilibus, vel saltem in certis et perpetuis reditibus constituenda esse (cfr. Leuren., *Forum benef.*, q. VII), quod ipsum perspicua sententia sancivit S. C. C. in Fanen., *Erectionis canonicatuum*, 22 martii 1760: « Dotes beneficiorum debent esse certae ac perpetuae, nullique « periculo obnoxiae ». - E contrario reditus constituti ab Archiepiscopo in casu: 1) pendent a *precaria* concessione S. Sedis: quippe indultum, vi cuius exigere licet decimam quintam partem redituum, a quocumque parocho super ecclesiae fabriceria solvendam, munitur seu potius infirmatur clausula « donec aliter a Sancta Sede provideatur »: ergo minime est perpetuum; 2) pendent *ab arbitrio* concedentis, vel saltem succes-

sorum: quia reditus, in casu, pleno iure pertinent et spectant ad mensam archiepiscopalem, quae idcirco poterit, nemine impediente aut prohibente, ab annua in favorem Capituli erogatione cessare quandocumque sibi videbitur: in facto autem huius elargitionis cessatio praevidetur quo nempe tempore superfluum horum redituum in sortem capitalem collatum, satis esse videbitur ad onera Capituli annua ferendum; 3) saltem ex parte, qua nempe reditus proveniunt ex annua taxa imposita omnibus et singulis religiosis dioecesis sodalitiis, hi proventus precarii dicendi sunt, quatenus pendent a *confirmatione Superiorum;* agitur enim de taxa a iure exorbitante, immo interposita contra cap. 3, X, *de censibus,* etc., III, 39, praesertim ubi gravat sodalitia religiosa a iurisdictione Ordinarii exempta; igitur sustineri nequit, donec *speciali* S. Sedis indulto corroboretur. Iam vero quis dicet tales proventus ex aequo respondere iuri *perpetuo* percipiendi fructus ecclesiasticos, quod principaliter in praebendae constitutione spectatur, potissimum si conferantur cum proventibus antiquo Capitulo Quebecensi spectantibus, ex assignatione olim eidem facta amplissimi cuiusdam *praedii* necnon redituum trium *abbatiarum* provenientibus?

Tertio: in Litteris Apostolicis de quibus agitur, non de qualicumque praebenda sermo est, sed de *congrua*, quae videlicet ad decentem et honestam, pro sui status conditione, beneficiati substentationem sola sufficiat. Ad rem - ait Santi, *Praelection.*, l. III, tit. 35 - « prae oculis « haberi debet dignitas personae, eius gradus seu civilis origo, valetudo, « scientia et aliae qualitates personales, quae maiores exigentias secum« ferunt; necnon respicienda sunt temporis et loci ratio, moderata hospi« talitas, non solum pauperum, sed aliam consanguineorum et amicorum, « honesta recreatio, probabile periculum venturi morbi », etc. Cfr. quoque Gennari, *Quist. moral.*, n. 87. Hisce attentis, in Quebecensi civitate, vix annuus reditus dollariorum mille congrua praebenda dicetur, a qua summa longe adhuc distat quae decreto archiepiscopali constituta est. Nec regerere valet, quod singuli canonici ex suis officiis civilibus aut ecclesiasticis, quidquid ad praefatam summam dollariorum mille de praebenda deest, supplere forsitan possint; nam in computatione praebendae venire profecto nequeunt nisi bona *ecclesiastica*, quae nimirum ex dote *beneficii* in fructus percipiuntur, non autem patrimonialia aut industrialia. Secus enim, frustra in Litteris Apostolicis, tamquam causa exemptionis a choralibus oneribus illud recensitum fuisset, quod « sacerdotes in Canonicos eligendi aliis ecclesiasticis muniis « distenti sunt »: quum igitur, attenta tenuitate praetensae praebendae, necesse sit hanc causam perseverare, nondum advenisse censenda est

conditio sub qua facta concessio seu exempta cessare debeat. Hucusque Canonici recurrentes.

Ex officio, quum Emus Archiepiscopus rem totam simpliciter commiserit consilio et sententiae Apostolicae Sedis, breves nonnullae animadversiones pro affirmativa dubio responsione sunt exhibendae. Et primo praetereunda videntur quae ex adverso praemittuntur de necessitate Capituli consilii exquirendi, sive in praetensa alienatione bonorum mensae decernenda, sive in quantitate congruae praebendae definienda: absonum quippe apparet nondum constituti Collegii suffragium ad validitatem expostulandum esse, in his quae de ipsius Collegii ortu et formali constitutione sunt deliberanda.

Quod autem perpetuitatem seu potius, in casu, *stabilitatem* bonorum praebendae attinet, manifestissimo iure indicitur beneficii dotem stabilem esse debere, ex qua reditus perpetuo percipiantur; non tamen determinatur aliquis modus aut gradus aut forma huius stabilitatis. Nequaquam profecto necessarium est, pro dote beneficii bona immobilia assignari, prout assignata fuisse docemur antiquo Capitulo episcopali Quebecensi: sufficit, ut habet Leurenius, « res affecta onere praestandi tales reditus reali, perpetuo, non exstinguibili cum persona, sed « cum re ipsa ad quemcumque possessorem transeunte »; hinc Canonistae passim docent bona beneficialia constitui posse ex decimis, quin etiam pensionibus a gubernio promissis (cfr. Bouix, *De Capitulis,* p. 156) ac longe communior sententia [quam sancivit Codex Iuris Canonici, nuper feliciter promulgatus, can. 1410] est iura quoque stolae, quamvis incerta, in dotem beneficii venire (cfr. Reiffenstuel, in l. III, tit. XXV, n. 67). At vero in casu agitur de persona morali, non minus perpetua ac stabili quam sit ipsum Capitulum, id est de Mensa Archiepiscopali Quebecensi, quae obligationem in se suscipit, in forma iure valida, praestandi quotannis ex determinatis proventibus, sive, *ipsis deficientibus, ex quibuscumque aliis suis bonis,* certos omnino reditus: nihil igitur desiderandum superesse videtur ad requisitam stabilitatem.

Frustra autem Capitulares ad proventuum assignatorum precariam naturam provocant: in primis, quia obligatio, ut vidimus, non respicit solos hosce proventus, sed, his deficientibus, quosvis alios ad mensam spectantes; verum, hisce sepositis, 1) *in se,* non minus perpetuus certusque est in casu proventus ex taxatione super reditibus fabriceriae, quam proventus ex decimis, aut ex iuribus stolae, aut ex pensionibus a Gubernio laicali promissis, quae omnia iure communi tamquam stabilia bona accipiuntur; 2) neque *ex adiunctis* stabilitas haec labefactatur: etenim *a*) quod in indultum S. C. de Prop. Fide legatur clausula

« donec aliter ab Apostolica Sede provideatur », in primis id respicere videtur, non substantiam factae concessionis, quae de iure communi Episcopis competit (cfr. *Cod. Iur. Can.*, can. 1504 ss.), sed *quantitatem* taxae exigendae; et praeterea, non est supponendum quod Apostolica Sedes *aliter providendo* legitima Episcopi optata in casu sit neglectura. *b*) Item, si erogatio proventus cessatura praevidetur, quando ex superfluis congrua sors capitalis efformata erit, id non officit, sed prodest stabilitati reditus, quia sortis ipsius capitalis proprietas penes Capitulum erit. *c*) Frustra demum oggeritur, tributum impositum religiosis sodalitiis a iure exorbitans esse, et ideo Apostolicae Sedis improbationi obnoxium; quia Capitulares non docent de non obtenta ad rem facultate, dum *praesumptio stat pro Superiore;* immo neque sic docendi facultatem habent, quum ius reclamandi, si daretur, competeret profecto religiosis sodalitiis gravatis, non autem Capitulo quod exinde favorem commodumque reportat.

Circa congruam vero ad honestam substentationem Capitularium praebendae quantitatem, res tota in existimatione est; nec minus profecto facienda est Archiepiscopi, quam Capituli existimatio. Excludi autem non debet, uti Capitulares praetendunt, ab aequa hac computatione facienda, quidquid Canonici singuli ex aliis muniis civilibus aut ecclesiasticis percipiunt, nisi in quantum, ob choralium perfunctionem onerum, horum munium continuatio impediretur. Unde etiam regula seu norma iudicii ad praesentem controversiam terminandam facile deduci videtur: quum nempe praebenda ab Archiepiscopo constituta *congrua* non appareat ad *universum integrumque* servitium chorale obeundum, (quod nimirum integras beneficiati vires facile exhauriret, et ideo exigeret ut de praebenda sola beneficiatus vivere posset), ipsum servitium chorale per opportunam dispensationem ad proportionem ipsius constitutae praebendae minuendum, seu reducendum videtur. Sed in hoc sensu propositae a Canonicis quaestioni affirmativum responsum dandum apparet, quatenus nempe, si nondum cessavit conditio his verbis enunciata: « Quoniam vero sacerdotes in Canonicos eligendi, aliis eccle« siasticis muniis distenti sunt », cessasse dicenda est quae statim subditur, « et deficiunt in praesens praebendae canonicales », ex quo, munificentia Emi Archiepiscopi erecti Canonicatus praebenda, saltem *aliqua ratione* congrua iam aucti fuere.

Resolutio. - Proposito itaque suprascripto dubio, Emi ac Rmi S. C. Concilii Patres, in plenariis comitiis in Palatio Apostolico Vaticano habitis, die 14 iulii 1917, respondendum censuerunt:

« *Affirmative;* facta Emo Card. Archiepiscopo facultate reducendi « servitium chorale tantum ad dies dominicos et festos de praecepto, « vel alios solemnes, ab Eodem determinandos, praesentibus perduran- « tibus circumstantiis ».

Quam Emorum Patrum resolutionem Ssmus Dnus Noster Benedictus Div. Prov. Papa XV in Audientia diei 16 eiusdem mensis et anni, referente infrascripto Secretario, approbare et confirmare dignatus est.

I. Mori, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

NOMINATIONES

Brevibus Apostolicis nominati sunt:

13 martii 1918. — *Vicarius Apostolicus vicariatus Kien-tchang in Sinis,* R. P. Iosephus Bourgain, e Seminario Parisiensi pro exteris missionibus.

14 martii. — *Vicarius Apostolicus Borneae Hollandicae,* R. P. Pacificus ab Uden, in saeculo Ioannes Bos, ex Ordine Minorum Capulatorum.

S. CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET DE STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

I

CONSTITUTIONES

VEN. COLLEGII ANGLICI DE URBE

I. Collegii Anglici de Urbe hic finis est, ut Alumni Anglici, qui eo conveniunt et in spem Ecclesiae adolescunt, ad virtutes Sacri Ordinis proprias et ad decus omne doctrinae rite excolantur.

II. Collegium S. Congregationi Seminariis ac Studiorum Universitatibus praepositae immediate subest.

III. Collegio adsit Cardinalis Patronus.

IV. Cardinalis Patronus, ex auctoritate Sedis Apostolicae, ea iura et munia in Collegium exercet, quae Episcoporum Angliae sunt, quaeque ipsi per se obire nequeunt, servatis tamen regulis et praescriptis, quae in his Constitutionibus decernuntur.

V. Proinde Emus Patronus - cunctis, qui in Collegio degunt, sive praepositi sint sive subditi, praeerit, - quae ad alumnorum cooptationem, correctionem et dimissionem spectant, decernet, - quibus reditus legati (*borse di studio*) sint adsignandi, statuet, - iusiurandum alumnorum, qui illud iuxta latas normas emittere debent, recipiet, - statuta et praescriptiones ut fideliter observentur, curabit, - omnia denique et singula constituet, quae ad Instituti regimen, profectum et administrationem necessaria videbuntur et opportuna.

VI. Anglorum Antistites cum Emo Patrono consilia communicabunt de alumnis suis in Collegium cooptandis.

VII. Litteras testimoniales ad Ordines dabit Emus Patronus, dimissoriales vero Episcopus proprius.

VIII. Collegio duo sint coetus Deputatorum, - alter pro disciplina, alter pro temporalium bonorum administratione. Utrumque Deputatorum coetum constituent duo Sacerdotes, a S. Congregatione de Seminariis et de Universitatibus ad sexennium nominati. - Emus Patronus consilio Deputatorum maioribus in negotiis utetur.

IX. Rector a Summo Pontifice eligitur, suoque munere fungitur ad nutum S. Sedis. Collegii moderationem ipse gerit; quidquid Instituti

utilitas postulet, ipse providet; res autem maioris momenti ne decernat, inconsulto Emo Patrono. - Rectori Collegii in propriis muneribus implendis obtemperare omnes debent.

X. Pro omnibus, qui in Collegio sunt, Parochi officium, ad tramitem iuris, obeat Rector eiusve delegatus.

XI. Rector quotannis de universo Collegii statu, de pietate scilicet, disciplina, studiis et re familiari referat ad S. Congregationem de Seminariis et de Studiorum Universitatibus, ad Emum Patronum, et ad Angliae Episcopos.

XII. Rectori adiutor est Vice-Rector, ab Emo Patrono nominandus, consultis Emo Urbis Vicario, Rectore et Deputatis disciplinae tuendae. Eiusdem est partes agere Rectoris sive absentis sive a munere impediti, atque advigilare ut omnia rite in Collegio gerantur.

XIII. Degat in Collegio, electus a Summo Pontifice, Magister pietatis, qui alumnorum fingendis animis totus incumbat. Praeter illum, duo Confessarii, ab Emo Urbis Vicario approbati, designentur ab Emo Patrono, consulto Rectore.

XIV. Oeconomus, ab Emo Patrono nominatus, consultis Emo Urbis Vicario, Rectore et Deputatis pro administratione, rei familiaris curam gerit, dependenter ab ipso Emo Patrono et Rectore. - Nil vetat quominus Oeconomi munus ab ipso Vice-Rectore obiri queat.

XV. Cuilibet conturbenio Praefectus a Rectore designetur.

XVI. Bonorum omnium temporalium, sive mobilium sive immobilium, proprietas et dominium ad mentem Gregorianae Constitutionis *Quoniam Divinae bonitati* confirmantur.

XVII. Studia ad iuris praescriptum alumni peragant; titulos et gradus academicos, si qui velint, apud Facultatem seu Universitatem, ab Apostolica Sede rite institutam, assequantur.

XVIII. Ad Ordines alumni promoveantur iure communi servato, sublato quovis contrario privilegio.

XIX. De alumnis, si res ferat, a Collegio dimittendis, Cardinalis Patronus sententiam dicet, Rectore ac Deputatis ad disciplinam consultis, reque ad Ordinarium tempestive communicata, nisi aliter adiuncta suadeant.

XX. In omnibus tandem, quibus hae Constitutiones minime obstant, ius commune servetur, et Bulla erectionis Collegii *Quoniam Divinae bonitati* in suo robore vigeat.

Emi Patres S. Congregationis Seminariis et Studiorum Universitatibus praepositae, in plenario coetu, habito die XVIII, mense decembri

huius anni, has Constitutiones probari posse censuerunt. Die autem sequenti, SSmus D. N. Benedictus Pp. XV, in audientia infrascripto Secretario impertita, sententiam Emorum Patrum ratam habuit et confirmavit, easdemque Constitutiones in perpetuum servari iussit. Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Romae, ex Secretaria S. C. de Seminariis et Studiorum Universitatibus, in festo S. Thomae Episcopi Cantuariensis et Martyris, die XXIX decembris anno MCMXVII.

CAIETANUS CARD. BISLETI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Iacobus Sinibaldi, Ep. Tiberien., *Secretarius.*

II

CONSTITUTIONES

COLLEGII BEDANI DE URBE

I. Collegii Urbani, cui nomen a *Venerabili Beda,* is finis est ut viri Anglici, qui, haeresi eiurata, operam concivibus suis ad catholica sacra traducendis navare velint, ad sacerdotium rite instituantur ac formentur. - Cooptari etiam in Collegium fas esto, item ex Anglicis, qui, reiecto errore et sacerdotio suscepto, Romam conveniunt doctrinae causa perfectius excolendae.

II. Liceat insuper cooptare in Collegium maturioris aetatis Anglicos viros qui in Ecclesiae Catholicae gremio semper aliti sunt; nullus tamen sacerdotio non auctus admittatur, nisi quartum aetatis annum supra vigesimum praetergressus. - E Collegio vero Anglico in Bedanum transitus nemini praebeatur, praeter quam emenso theologiae curriculo dataque conditione *contubernii* integrum per annum servandi.

III. Collegium Bedanum ab Anglico seorsum sit, distinctis aedibus, moderatoribus, legibus, reditibus.

IV. Collegium a S. Congregatione Seminariis ac Studiorum Universitatibus praeposita immediate dependeat.

V. Cardinalis Patronus Collegio Bedano aderit, qui Collegio Anglico adest.

VI. Cardinalis Patronus, ex auctoritate Sedis Apostolicae, ea iura et munia in Collegium exercet, quae Episcoporum Angliae sunt, quaeque ipsi per se obire nequeunt, servatis tamen regulis et praescriptis, quae in his Constitutionibus decernuntur.

VII. Emus Patronus - cunctis qui in Collegio degunt, sive praepositi sint sive subditi, praeest, - quae ad alumnorum cooptationem, correctionem et dimissionem spectant, statuet, - quibus reditus legati (*borse di studio*) sint adsignandi, decernet, - statuta et praescriptiones ut fideliter observentur, curabit - omnia denique et singula constituet, quae ad Instituti regimen, profectum et administrationem necessaria videbuntur et opportuna.

VIII. Anglorum Antistites cum Emo Patrono consilia communicabunt de alumnis suis in Collegium cooptandis.

IX. Litteras testimoniales ad Ordines dabit Emus Patronus, dimissoriales vero Episcopus proprius.

X. Collegio duo sint coetus Deputatorum, alter pro disciplina, alter pro temporalium bonorum administratione. Unum et alterum Deputatorum coetum constituent duo Sacerdotes, a S Congregatione de Seminariis ac de Studiorum Universitatibus ad sexennium nominati. - Uterque coetus aderit Bedano Collegio, qui adest Anglico. - Emus Patronus consilio Deputatorum utetur maioribus in negotiis.

XI. Rector a Summo Pontifice eligitur, suoque munere fungitur ad nutum S. Sedis. Collegii moderationem ipse gerit; quidquid utilitas Instituti postulat, ipse providet; res autem maioris momenti ne decernat, inconsulto Emo Patrono. - Rectori omnes, in suo quisque munere, obtemperent.

XII. Pro omnibus, qui in Collegio sunt, Parochi officium, ad tramitem iuris, obeat Rector eiusve delegatus.

XIII. Rector quotannis de universo Collegii statu, de pietate scilicet, disciplina, studiis et re familiari referat ad S. Congregationem de Seminariis ac de Studiorum Universitatibus, ad Emum Patronum, et ad Angliae Episcopos.

XIV. Rectori adiutor est Vice-Rector, ab Emo Patrono nominandus, consultis Emo Urbis Vicario, Rectore et Deputatis disciplinae tuendae. Eiusdem est partes agere Rectoris sive absentis sive a munere impediti, atque advigilare ut omnia rite in Collegio gerantur.

XV. Adsit, et ipse electus a Summo Pontifice, Magister pietatis, qui, virtute et prudentia praestans, verbo et exemplo alumnis prosit. Praeter illum duo Confessarii, ab Emo Urbis Vicario approbati, designentur ab Emo Patrono, consulto Rectore.

XVI. Adsint quoque in Collegio Magistri, ab ipso Emo Patrono, consultis Rectore ac Deputatis pro disciplina, nominati, quibus alumni utantur ad ea recolenda, quae publice in Scholis audierint.

XVII. Oeconomus, ab Emo Patrono nominatus, consultis Emo Urbis Vicario, Rectore et Deputatis pro administratione rei familiaris curam gerit, dependenter ab ipso Emo Patrono et Rectore. - Nil vetat quominus Oeconomi munus ab ipso Vice-Rectore obiri possit.

XVIII. Bonorum omnium temporalium, tam mobilium quam immobilium, proprietas ac dominium penes Collegium sint.

XIX. Alumni Collegii audient athenaei Gregoriani doctores. - Si tamen quid causae fuerit, aliarum doctoribus scholarum, quae in Urbe probatae sunt, ne interdicantur. - Qui publicas scholas celebrare nequeunt, ii, permissu Moderatorum, privatis utantur magistris.

XX. Alumni saltem per annum Philosophiae Scholasticae sedulam navent operam, ac saltem per triennium in studium Theologiae Dogmaticae et Moralis impense atque ordinate incumbant. - Quibus ad gradus academicos pericula in scholis subeunda non erunt, ii sub anni finem se sistant probandos doctoribus.

XXI. Alumni, qui ad exercenda ecclesiastica munia informantur, in concionibus habendis, in tradenda catechesi ac dirimendis controversiis de re sacra, apud suos iam exortis, se exerceant sedulo.

XXII. Alumni ad Tonsuram et ad Ordines minores promoveantur secundo cursus theologici anno; ad Ordines maiores, tertio anno. In reliquis ius commune servetur, sublato quolibet privilegio.

XXIII. Qui impensis Collegii aluntur, absoluto studiorum curriculo ad proprias dioeceses, iuxta iuris dispositiones, redeant. - Quod si rationabili aliqua de causa impediantur, Cardinali Patrono aperiant cui dioecesi accenseri malint. Cardinalis vero, communicatis consiliis cum Angliae Episcopis, quid sit agendum decernet.

XXIV. De alumnis, si res ferat, a Collegio dimittendis, Cardinalis Patronus sententiam dicet, Rectore et Deputatis ad disciplinam consultis, reque ad Ordinarium tempestive communicata, nisi aliter adiuncta suadeant.

XXV. In omnibus tandem, quibus hae Constitutiones minime obstant, servetur ius commune, et statuta in Motu Proprio Leonis XIII, ***Partem multo maximam,*** in suo robore vigeant.

Emi Patres S. Congregationis Seminariis et Studiorum Universitatibus praepositae, in plenario coeto, habito die XVIII, mense decembri huius anni, has Constitutiones probari posse censuerunt. Die autem

sequenti, Ssmus D. N. Benedictus Pp. XV, in audientia infrascripto Secretario impertita, sententiam Emorum Patrum ratam habuit et confirmavit, easdemque Constitutiones in perpetuum servari iussit. Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Romae, ex Secretaria S. C. de Seminariis et Studiorum Universitatibus, in festo S. Thomae Episcopi Cantuariensis et Martyris, die XXIX decembris anno MCMXVII.

CAIETANUS CARD. BISLETI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Iacobus Sinibaldi, Episc. Tiberien., *Secretarius.*

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

I

VICARIATUS APOSTOLICI MANDCHURIAE SEPTENTRIONALIS

NULLITATIS MATRIMONII (OUANG-I-CHAN ET IANG-K-EOU-TZE)

Benedicto PP. XV feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno tertio, die 6 iunii 1917, RR. PP. DD. Fridericus Cattani Amadori, Ponens, *Petrus Rossetti et Raphaël Chimenti, Auditores de Turno, in causa* Vicariatus Apostolici Mandchuriae Septentrionalis - Nullitatis matrimonii, *inter iuvenem* Franciscum Ouang-i-chan *et puellam* Iang-K'-eou-tze, *repraesentatam per legitimum procuratorem ex officio advocatum Henricum Benvignati, interveniente et disceptante in causa sacri vinculi defensore, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

In oppido Sinensi, vulgo Se-Kia-tze, puella quaedam catholicae religioni addicta, cui nomen Iang-K'eou-tze, cum suo consobrino Kao habitabat, a quo filium habuit. At illam adamabat iuvenis Franciscus Ouang-i-chan, secundus inter tres fratres, ex familia catholicae religioni pariter adhaerente, et cuius parentes mortui sunt. Puellae avunculus postquam haec cum consobrino peccaverat, fratri maiori natu familiae Ouang suaserat ut illam vi raperet et in matrimonium daret suo fratri Francisco, qui cum eo habitabat. Ideo prima nocte diei vigesimae duodecimi mensis lunaris, anni synici, a familia Ouang decem viri missi sunt, quos inter erat Franciscus, fustibus et armis instructi, qui puellam Iang-K'eou-tze e manibus eius consobrini Kao raperent. Hi puellam per viam transeuntem invenerunt, et ad domum familiae Ouang vi duxerunt. Ibi frater natu maior illam hortabatur ut Francisco se nubere vellet, at illa semper renuit, donec post aliquot dies, seu, ut videtur, die sexta primae lunae, sub aurora, secreto fugam arripuit, et ad suum conso-

brinum Kao confugit. Statim, re cognita, quinque vel sex homines familiae Ouang armati eam insectantur; et iterum captam in domum Francisci reducunt, ubi bene habita est. Tunc illa se dispositam exhibuit ad matrimonium cum Francisco contrahendum, et ideo tempus illud celebrandi statuitur. Pridie autem nuptiarum, quatuor catechistae, christianae communitatis rectores, apud familiam Ouang convenerunt ut puellam interrogarent; quibus Iang-K'eou-tze declaravit se nullam habere causam non nubendi Francisco; deinde, appetente iam nocte, quatuor vel quinque viri, armis stipati, illam prius ad domum catechistae duxerunt ubi per horam mansit, postea ad scholam puellarum, et dein apud Martham Tchao-Ouang-che, propinquitate coniunctam familiae Ouang, ubi noctem transegit. Sequenti mane, ante ortum solis, matrimonium puellae Iang-K'eou-tze cum Francisco Ouang-i-chan celebratur in pagi ecclesia, ad cuius ostium custodes nonnulli in armis vigilant. Sacerdoti interroganti uterque sponsus suum dedit consensum. Post nuptias autem, Iang-K'eou-tze ad domum Ouang ducta est, ubi hilari et concordi animo cum Francisco mansit, tamquam eius coniux, per unum mensem et viginti dies. Familia Ouang, ut mos est in Synis, pecuniam sponsae parentibus obtulit, quam ipsi respuerunt, dicentes se filiam suam Francisco in matrimonio dare noluisse. Interim Iang-K'eou-tze, forsitan a parentibus inducta, apud iudicem civilem causam instituit contra virum, declarans se coniugalem consuetudinem perducere nolle; iudex tamen nullam sententiam protulit. Cum auten Iang-K'eou-tze ad convivendum cum alio viro, non sine fidelium scandalo, transivisset, Vicarius Apostolicus Mandchuriae Septentrionalis, sub cuius dictione pagus Se-Kia-tze invenitur, causam circa huius matrimonii validitatem institui mandavit; qua instructa, die quinta mensis martii anno 1914, iudex ab eo delegatus sententiam dedit, nullitatem matrimonii inter Iang-K'eou-tze et Franciscum Ouang-i-chan decernens, ex impedimento raptus. Ab hac sententia ad nostrum appellavit Tribunal sacri vinculi Defensor: Nos igitur solito proposito dubio respondere debemus: *An constet de nullitate matrimonii in casu.*

Quod est in facto. - In huius causae instructione, a tribunali Vicariatus Apostolici Mandchuriae, quindecim testes interrogati sunt, praeter reum in causa, Franciscum Ouang-i-chan, non tamen audita est Iang-K'eou-tze quia, dicitur in sententia, ab adeundo tribunali impedita, quin impedimenti causa indicetur. De testium omnium credibilitate fidem fecit missionarius apostolicus in districtu Se-Kia-tze; et eorum quisquam iureiurando testimonium suum affirmavit.

Franciscus Ouang-i-chan, coniux puellae Iang-K'eon-tze, qui tunc, nempe anno 1914, 25 annos habebat, a iudice interrogatus, candide fatetur omnia quae nos in facti specie narramus.

Testis Martha Tchao-ouang-che, quae tunc 32 annos nata erat, consobrina est mariti et, remota cognatione, coniuncta cum sponsa, quae apud eam ducta fuit nocte ante matrimonium. Haec a iudice interrorogata, enarrat quod ea nocte puellam Iang-K'eou-tze hortata est, ut rite se ad sacramentum matrimonii recipiendum praepararet. Sequenti mane illa a sacerdote interrogata an vellet accipere Ouang-i-chan pro legitimo marito, bis respondit affirmative. Vinculi defensor testem interrogat, utrum ante matrimonium et praecipue pridie nuptiarum Iang-K'eou-tze potuisset pro libitu e domo Ouang exire necne, vel si postulasset num abeundi veniam obtinuisset. Cui testis respondit: « Forsitan « non obtinuisset ».

Testis Paula Pai-Ouang-che, 49 annos nata, nullam habet cum partibus parentelam. Haec enarrat quod Iang-K'eou-tze, secunda vice rapta a familia Ouang, ante matrimonium laetam se exhibebat, non autem post. Dicebat enim: « Volo tantum vitam ducere cum amico meo Kao ». Quod ubique a viris armatis custodiretur, hoc non fiebat ad cogendam illam ut matrimonio futuro consensum daret, sed ne eriperetur e manibus familiae Ouang a suo amico et consobrino Kao. ... Cum Iang-K'eou-tze data fuisset cuidam tertio viro nomine Tchang, refertur quod manifestavisset desiderium manendi cum Ouang-i-chan, quia ille Tchang videbatur nimia aetate provectus (quinquaginta annos natus erat).

Testis Vincentius Pai-iun-tchou, 30 annos habens, quadam cognatione coniunctus familiae Ouang, opinatur quod Iang-K'eou-tze sacerdoti de eius consensu in matrimonio interroganti « Ex intimo corde non « respondit ».

Testis Andreas An-iun-cheng, 23 annos natus, vidit viros puellam rapientes, qui duodecim erant, imo ipse quoque inter eos erat, qui secunda vice puellam rapuerunt. Asserit autem Iang-K'eou-tze matrimonio consensum dedisse, quia aliter facere non poterat. Et cum ab eo iudex quaesivisset: « Supposito quod Iang-K'eou-tze potestatem habuisset « eundi pro suo libitu ad rem suam mature considerandam, reversa « ne fuisset apud Ouang-i-chan, deliberatione facta? » respondit testis: « Probabiliter non reversa fuisset ».

Testis Petrus Ouang-Souen, annos natus 65, habitat in pago Se-Kia-tze, avunculus est Francisci Ouang-i-chan, consobrinus vero patris Iang-K'eou-tze et catechistae munere fungitur. Hic enarrat quod post fugam

puellae e domo familiae Ouang, et postquam illa iterum rapta fuit, reductaque in domum a qua fugerat, semper vigilabatur ne rursus effugeret. Pridie autem nuptiarum, quatuor catechistae (christianae communitatis rectores) apud familiam Ouang convenerunt, ut audirent quid declararet puella. Ingressi, domum sederunt usque dum coena parata fuit. Iang-K'eou-tze intravit in cubiculum, ubi hi quatuor viri expectabant, sed statim egressa est. Cibo parato, Iang-K'eou-tze iterum intrat, et cum illis sedet. Ipse testis tunc sic puellam alloquitur: « Nunc nullus in « hac domo est extraneus, si habeas aliquid nobis dicendum, dic confi- « denter vel veni foras, ad tuum libitum ». Tunc respondit: « Nihil habeo « dicendum; cur cum Ouang-i-chan matrimonium non contraherem? ». Catechista Han tunc dixit: « Sacerdos nos interrogabit, debes igitur « nobis dicere, utrum velis cum Ouang-i-chan matrimonium contrahere « vel non; si hodie coram nobis affirmative respondeas, affirmative « etiam coram sacerdote respondere te oportebit, ne nos implices in « re tua ». Iang-K'eou-tze respondit: « Cur non inirem matrimonium « cum Ouang-i-chan? ». Sacri vinculi defensor duo a teste quaesivit, nempe num familia Ouang pecuniam dederit parentibus Iang-K'eou-tze et quare puella laeta esset, quum eius parentes litem inferrent familiae Ouang. Cui testis: « Pecunia parata erat, sed Iang-K'eou-tze parentes « noluerunt accipere, quia renuebant suam collocare puellam in familia « Ouang i-chan. Puella autem gaudebat tempore litis, quia apud nullum « alium nisi apud suum consobrinum Kao vitam degere volebat ». Iudex testem interrogat: « Supposito quod Iang-K'eou-tze libertas concessa « fuisset certo tempore et huic permissum fuisset eligere inter Ouang-i- « chan et suum consobrinum Kao, reversa ne fuisset ad Ouang-i-chan? ». Cui testis: « Non reversa fuisset ». Iterum iudex quaerit: « Si pridie « nuptiarum, licentia illi data fuisset abeundi, et si illi dictum fuisset: « " Cras benedicentur nuptiae; si velis cum Ouang-i-chan matrimonium « contrahere, summo mane veni ad ecclesiam ad nuptias celebrandas, « venissetne? „ ». Cui testis respondet: « Non venisset ».

Testis Maria Han-Hing-che, matertera Francisci, adstitit matrimonio et testatur: « Sacerdos bis interrogavit Iang-K'eou-tze an vellet acci- « pere Ouang-i-chan pro legitimo marito. Prima vice non clare respondit, « sed secunda vice, voce distincta, affirmative respondit. Caeremoniae « tempore, viri armati ante fores ecclesiae stabant ». Vinculi defensor ab ea quaerit utrum ex intimo corde respondisset puella. Cui testis: « Credo quod ex intimo corde respondisset ».

Testis Raymundus Han-Kin-in, 55 annos natus, pagum Se-Kia-tze habitat et nullam habet cum partibus cognationem. A iudice interro-

gatus: « Si Iang-K'eou-tze data fuisset licentia abeundi ad libitum, reversa « ne fuisset ad familiam Ouang », respondet: « Non reversa fuisset ». Iterum iudex: « Si ducta fuisset ad matrem suam, haec dedisset ne « suum consensum matrimonio puellae cum Ouang-i-chan? Si dedisset, « Iang-K'eou-tze reversa ne esset in familiam Ouang? ». Cui testis respondet: « Non reversa fuisset: et nullo modo eius parentes eam dare voluis- « sent Ouang-i-chan in matrimonium; ex urbe reversa, post litem civilem « actam, cum esset apud suos parentes, numquam petiit, ut sibi liceret « ire apud Ouang-i-chan ».

Testis Apollinaris Ian-ioung-heu, 32 annos natus, mercator est, nullam cum partibus habet cognationem, et raptui adfuit. Hic quoque iudici respondit quod si sponsae data esset libertas abeundi e familia Ouang, illa abiisset, et quod dum lis contra hanc familiam agebatur, illa laetabatur, quia sperabat tandem sibi licitum foret manere apud consobrinum suum Kao; praeter illum nullum alium virum desiderabat.

Testis Ioannes Baptista Ouang-iu-lin 44 annos habet, consobrinus est Francisci Ouang-i-chan, necnon coniunctus cum Iang-K'eou-tze. Hic inter raptores erat, sclopeto et fuste instructus. Enarrat quod, postquam puella secunda vice rapta fuit et reducta in familiam Ouang, a pluribus hortabatur ut ibi maneret. Haec pridie tantum nuptiarum dixit: « Res cum ita sint, quoad me, agite ad vestrum « libitum » et sequitur: « Sive in familia An, sive in schola puellarum, « sive apud Martham Tchao-Ouang-che, viri armati non desinebant super « puellam invigilare, ne a caeteris raperetur. Post matrimonium uno « mense apud Ouang-i-chan mansit, toto hoc tempore gaudebat. Quando « ad urbem perrexit, pro lite civili agenda, etiam gaudebat. Viri familiae « Ouang-i-chan quidquid potuerunt facere, fecerunt, ut non se sisterent « coram civili tribunali. Lite absoluta, puella cum matre sua mansit et « noluit ad Ouang-i-chan reverti ».

Testes Iosephus Pai-King-ts'ouen, Ignatius Pai-tsoung-chan et Gregorius Tchang-ta-Kouang, quorum prior et posterior adstiterunt raptui Iang-K'eou-tze, nihil novi referunt, sed modum narrant quo puella rapta est, quem nos in facti specie exposuimus.

Testis Bartholomaeus T'si-ioug-iao, 37 annos natus, in pago Se-Kia-tze habitat, et cum sponso remotam habet cognationem. Aderat et ipse quando puella rapta fuit, et hanc audivit eiusque matrem lacrymantes. Hic adiungit quod simul cum Iang-K'eou-tze ductus fuit in domum Ouang etiam eius consobrinus Kao, funibus tamen vinctus, quod postera die ille perrexit ad familiam Ouang ut suum amicum Kao liberaret, et tunc rogavit puellam ut hunc relinqueret et ibi maneret. At puella nul-

limode illum audire voluit, nec minae, ab eo adhibitae, magis profuerunt. Pridie nuptiarum, testis fratrem Francisci vidit sclopeto armatum, qui dixit ei: « Denique tandem confecta est res; cras agentur nuptiae ». Cui Bartholomaeus: « Ad quid hoc instrumentum? ». Et ille respondit: « Ah! super illam invigilo, timeo ne alii illam rapiant ». Iudex illum interrogat: « Responsio affirmativa, quam sacerdoti puella dedit, ex animo ne « fuerit? ». Cui testis: « Quia aliter facere non poterat, respondit affir- « mative ». Iterum interrogatur: « Si Iang-K'eou-tze libertas concessa « fuisset, ivisset ne apud Ouang-i-chan? ». Respondit: « Non ivisset ».

Testis Laurentius Iang-ioung-i, 60 annos natus, pater est puellae Iang-K'eou-tze. Hic, qui litem intulit familiae Ouang-i-chan apud civile tribunal, testatur quod, cum iudex, coram viris familiae illius, interrogasset Iang-K'eou-tze utrum vellet, vel nollet, cum Francisco vitam ducere, illa respondit: « Potius mori quam apud Ouang-i-chan reverti ». Sacri vinculi defensor ab eo quaesivit: « Habuisti ne intentionem filiam dandi in « matrimonio Ouang-i-chan? ». Testis respondit: « Postquam filia mea « rapta fuit, familia Ouang nullum de ea nobis dedit nuntium; attamen « si venissent viri familiae Ouang in colloquium nobiscum, potuissemus « de re matrimoniali convenire et dare filiam nostram in sponsam « Ouang-i-chan ».

Denique auditur testis Rosa An, 42 annos habens, quae docet pagi puellas catechismum et preces. Haec est, quae nocte ante nuptias in scholam comiter excepit Iang-K'eou-tze. Tunc incubuit ut puellam hortaretur atque instrueret ad confessionem peragendam. Iuxta testem responsio affirmativa, quam illa, sequenti mane, sacerdoti interroganti dedit, necessitate et vi data fuit.

Quod est in iure. - In Iure Romano statutum erat, nullum esse matrimonium contractum a puella rapta, invitis parentibus, etiamsi in raptu consentiret (l, un. cod. *De rapt. virginum,* IX, 13), ob iniuriam, quae patri inferebatur, sub cuius potestate, quasi res patris, filia constituta erat. Romanorum ius correxit Innocentius PP. III (cap. 7, X, *De Rapt.*, 17), distinguendo crimen raptus ab impedimento raptus, siquidem quamvis raptus fuerit consummatus, invita puella, et adhuc perseveret crimen raptus, tamen, si puella libere consentiat, ait Innocentius, matrimonium valet. Ergo in iure decretalium impedimentum raptus non distinguebatur ab impedimento vis et metus, ita ut matrimonium dirimeret solummodo ob dissensum et aversionem mulieris raptae; at si quod huic displicebat, inciperet placere, et eius consensus libere accederet, remotum esse censebatur impedimentum, ut valide matrimonium

contrahi posset, dummodo ad contrahendum legitimae essent personae; licet, hoc in casu, consensus liber non praesumeretur.

Sed Concilium Tridentinum (cap. 6, sess. XXIV, *de ref. matrim.*) novum constituit impedimentum raptus, ab impedimento vis et metus specifice distinctum. Verba decreti haec sunt: « Decernit S. Synodus inter « raptorem et raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, « nullum posse consistere matrimonium. Quod si rapta, a raptore sepa- « rata et in loco tuto et libero constituta, illum in virum habere consen- « serit, eam raptor in uxorem habeat; et nihilominus raptor ipse ac omnes « illi consilium, auxilium et favorem praebentes, sint ipso iure excom- « municati ac perpetuo infames, omniumque dignitatum incapaces, et si « clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur praeterea raptor « mulierem raptam sive eam uxorem duxerit, sive non duxerit, decenter, « arbitrio iudicis, dotare ». Hoc igitur decretum, sive quoad impedimentum, sive quoad poenas, respicit raptum, quo vir, intuitu matrimonii ineundi, mulierem de loco in locum violenter abducit ac sub sua detinet potestate. Huius impedimenti naturam ita exponit D'Annibale: « Ut sit « raptus est necesse: 1° ut mulier abducta fuerit; 2° ut invita; 3° ut matri- « monii cum raptore contrahendi causa. Raptus igitur ex 1° in viro non « intelligitur, in muliere autem rapta non inspicitur quaenam illa sit, virgo « ne an vidua, an scortum, an sponsa. Nec, ex 2°, nisi mulier abducta fuerit « vi illata, aut metu incusso: itaque si ipsa abductioni consensit, raptus « cessat; licet invitis his, sub quorum potestate est, fuerit abducta; e « contra suberit raptus si, his consentientibus, abducta fuerit invita. Nec « demum, ex 3° si invita quidem raptor abstulit, sed vel ut ipse ea frue- « retur, vel ut rapta nuberet alii » (*Summ. Th. Mor.*, p. 3, n. 446). Quocirca si Titius, suo marte, rapuit Caiam, ut Seio nuberet, neuter prohibetur (licet in potestate ipsorum sit) eam ducere, non Seius quia non rapuit, non Titius quia non rapuit matrimonii cum ea contrahendi causa (Sanchez, VII, 13, 6; Schmalz., V, 17, 20). Sin rapuit ex Seii mandato, raptor is intelligitur (ex L. 5, pr. *Ne quis eum qui in ius, De Iust.*, II, 18, 45; apud D'Annibale, l. c., n. 32).

In casu nostro, puellam habemus Iang-K'eou-tze quae violenter abducta est e domo sui consobrini Kao, ubi libere manebat, a familia Ouang in qua tres erant fratres, quos inter Franciscus, natu secundus; causa autem huius violentae abductionis fuit intentio quam Franciscus habebat matrimonii cum ea ineundi, et ipse inter raptores puellae erat, ut candide fatetur. Hanc violentam abductionem, semel et iterum patratam, secutum est matrimonium inter Franciscum (qui illam pro se rapuit) et raptam, quin prius haec in sua libertate fuisset constituta, et loco red-

dita tuto. Etenim Iang-K'eou-tze, post secundum raptum, continuo mansit in domo Ouang, quae Francisco et fratribus eius erat propria (eorum enim parentes demortui erant) et in qua ipse Franciscus habitabat; imo ibi in carcere detinebatur; domus enim, post puellae fugam, continuo vigilata erat a custodibus armatis. In transitu autem, quem puella fecit, nocte nuptiis praecedenti, e domo Ouang, primum ad domum catechistae, postea ad scholam puellarum et tandem in familiam Tchao, in qua mansit usque dum ad ecclesiam pagi perrexit, adhuc a sicariis comitabatur, imo hi fores ecclesiae custodiebant, dum inibi matrimonium celebrabatur, sub praetextu quidem ne alii puellam raperent, sed revera ne illa fugam arriperet.

Quod si pridie nuptiarum quatuor catechistae in domo Ouang puellam interrogaverunt, eique dixerunt: « Nunc nullus in hac domo est « extraneus: si habeas aliquid nobis dicendum, dic confidenter, vel veni « foras ad tuum libitum » haec autem respondit: « Nihil habeo dicendum: « cur cum Ouang-i-chan matrimonium non contraherem », tamen verum erat quod ibi detinebatur, et quod domus a custodibus vigilabatur, et proinde puella, vel assertioni catechistarum non credidit, vel, si credidit, fugere non est ausa, vel non potuit. Et revera quod, etiamsi abire voluisset, esset impedita, nonnulli testes affirmant. At demus etiam quod volens ibi mansisset, tamen raptus impedimentum exstaret, nam in delictis initium spectatur (Cfr. Wernz, *Ius Decret.*, t. IV, n. 280). A secundi ergo raptus die, usque ad matrimonii celebrationem, Iang-K'eou-tze continuo in manu familiae Ouang mansit.

Nec valet argumentum a def. Vinc. contra matrimonii nullitatem adductum, raptus iussorem fratrem fuisse natu maiorem Francisci; qui non pro se, sed pro fratre, raptum indixit; etenim etiamsi hoc esset (quod solus Franciscus affirmat, non vero ceteri testes, qui loquuntur de familia Ouang), tamen verum esset quod Franciscus rapuit, et pro se, non pro alio, puellam rapuit; et non in domo aliena, sed in sua, illam custodivit. Tridentinum ergo decretum circa raptus impedimentum casui nostro aptari posse videtur.

His omnibus in iure et in facto perpensis, nos infrascripti Auditores de turno, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, Christi nomine invocato, decernimus, declaramus et definitive sententiamus, proposito dubio respondentes: *Affirmative* seu *Constare de nullitate matrimonii in casu.*

Mandamus insuper Ordinariis locorum et ministris tribunalium ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam senten-

tiam, et adversus reluctantes procedant ad normam ss. canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De reform.*, Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis esse iudicaverint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 6 iunii 1917.

Fridericus Cattani Amadori, *Ponens.*
Petrus Rossetti.
Raphaël Chimenti.

L. ✠ S.

Ex Cancellaria S. Romanae Rotae.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

II

PADERBORNEN.

(NULLITATIS MATRIMONII DE LAFFERT-BARTELS)

Benedicto Pp. XV feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno tertio, die 27 iulii 1917, RR. PP. DD. Guilelmus Sebastianelli, Decanus, Ponens, *Petrus Rossetti et Raphael Chimenti, Auditores de turno, in causa* Paderbornen. - Nullitatis matrimonii, *inter* Olgam de Laffert, *actricem, repraesentatam per legitimos procuratores Vincentium Sacconi et Nazarenum Ferrata, advocatos, et* Carolum Bartels, *interveniente et disceptante in causa vinculi defensore ex officio, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

Olga de Laffert, sectae Lutheranae evangelicae addicta, aetatis suâe annorum fere viginti duo, die 26 februarii anni 1899 sponsalia inivit cum Carolo Bartels, quadraginta duos annos nato, confessionem pariter evangelicam profitente. Sponsalia sequutae fuerunt nuptiae celebratae die 14 aprilis eiusdem anni coram ministro acatholico in castello Lhesen, apud Waltemperg. Cito coniuges fuerunt sobole laetati. At non defuerunt discordiae et dissensiones, adeo ut anno 1904, inter ipsos conventio facta est, vi cuius mulier aliqualem a marito independentiam haberet; facultas enim eidem facta fuit alibi sedem cum filiis suis ad libitum figendi. Durantibus discordiis, anno 1907, sponsa, coniugalem domum omnino deserens, apud parentes se contulit, et post duos annos obtinuit

ab auctoritate civili sententiam divortii. Inde mulier, ad alia vota cum viro catholico Adulpho de Spiegel convolare cupiens, petiit a Curia Paderbornen. ut suum cum Carolo Bartels matrimonium nullum declararetur ex capite vis et metus. Post quatuor annos, processu nondum expleto, Dominus de Spiegel petiit ab Ordinario Paderbornen. « di rifare « il processo introdotto quattro anni fa, perchè pare che vi sia speranza « di successo, se la faccenda non sia esaminata solamente dal lato del « timore, ma anche dal fatto che la signora de Laffert non ha avuto « il necessario consenso matrimoniale ».

At iudices Paderbornenses neque ex primo, neque ex secundo, capite nuptias invalidas esse dixerunt, sententia 5 augusti 1914. Ab hac sententia actrix appellationem interposuit apud H. S. Auditorium et, petita atque obtenta suppletiva instructoria, ac praetermissa quaestione de metu, causa iterum definienda proponitur sub assueta disceptandi formula: *An constet de nullitate matrimonii in casu.*

Ius quod spectat. - Matrimonium facit consensus, non concubitus. Consensus autem matrimonialis est actus voluntatis, quo utraque pars tradit et acceptat ius perpetuum et exclusivum in corpus alterius in ordine ad actus de se aptos ad prolis generationem. Hinc « si alterutra « vel utraque pars positivo voluntatis actu excludat matrimonium ipsum, « vel omne ius ad coniugalem actum, vel essentialem aliquam matri- « monii proprietatem, invalide contrahit » (Can. 1086 novi Codicis). Et iure meritoque; qui enim vult matrimonium, eius essentiam velle debet. Atqui essentia matrimonii est perpetuitas, quae si vel ab uno sponso, quamvis interno voluntatis actu, excluditur, matrimonium ipsum respuitur et nullum est. Intentio autem in mente retenta nil in humanis actibus operatur, hinc actus voluntatis debet exterius manifestari. Satis vero manifestatur si quis contrahit cum conditione vel pacto faciendi divortium, ita ut aliter non contraheret, quae conditio, ante matrimonium posita, et non retractata, praesumitur perseverare in ipso actu celebrationis matrimonii (cap. ult., tit. V, lib. IV, Decret. Gregorii IX). At conditio necessaria non est; sufficit ut contrahens, verbis aut signis, ante matrimonium demonstret se explicite et positive excludere indissolubilitatem. Haec certa sunt apud omnes. Aliqua difficultas haberi potest in illis contrahentibus, qui doctrinam catholicam non sequuntur, quique, errore propriae sectae, v. g. protestantium, retinent matrimonium solubile. Secundum canonem 1084 novi Codicis: « simplex « error circa matrimonii unitatem, vel indissolubilitatem, aut sacramen- « talem dignitatem, etsi det causam contractui, non vitiat consensum

« matrimonialem ». Etenim (uti scribit Benedictus XIV, *De Syn. Dioec.*, « lib. XIII, cap. XXII) hoc ipso quod acatholici, vano errore decepti, « existimant solutionem matrimonii his de causis minime repugnare « legi Christi, hinc fit ut in eorum mente, propter falsam illam existi- « mationem, intentio contrahendi iuxta huiusmodi leges, aut sectae « placita, minime excludat primariam intentionem contrahendi iuxta « divinam legem per Christum confirmatam. Remanet proinde haec « voluntas in actu contrahendi, ex eaque fluit ac determinatur consen- « sus, qui actu praestatur ». Quod valet etiamsi error det causam contractui, quod verificatur quando contrahens, qui ex errore putat matrimonium esse solubile, matrimonium non contraheret si sciret ipsum esse insolubile. In casu enim haberetur voluntas interpretativa, quae nihil in contractibus operatur. Si vero error influat in voluntatem, et contrahens actu explicito et positivo dicat se velle matrimonium contrahere, solubile tamen, prouti est in sua mente erronea, tunc voluntas, etsi procedat ex errore, excludit proprietatem essentialem matrimonii et cessat praesumptio quod contrahens vellet inire coniugium prouti a Deo fuit institutum.

Modo ad factum. - Olga de Laffert in suo libello introductivo dicit se, cum non potuisset, obsistentibus parentibus, abrumpere sponsalia inita cum D. Bartels, matri declarasse: « Io lo sposo perchè comprendo « che non posso agire altrimenti: io lo devo fare, ma solo con la condi- « zione che voialtri non farete nulla contro il mio divorzio e nuova- « mente mi riprenderete in casa; temo che questo giorno verrà presto ». Et prosequitur: « Mia madre me lo assicurò, ed io, che sentivo che « quest'uomo (Bartels) non si sarebbe più cambiato, fui d'intenzione di « separarmi da lui alla prima occasione che io credeva che egli mi « avrebbe presto procurato, e precisamente per reciproca antipatia. Mi « sono espressa con diversi in questo senso ». At, quod actrix asseruit, concludenter non probavit, nam si tabulae processuales attendantur, prudens extat dubium de opposito, quod sufficit iuxta Instructionem S. Officii 1883, § 39, ut iudicium contra matrimonium, quod factum publicum et solemne est, non pronuntietur. Re quidem vera in primis Patres dixerunt attendendum esse studium Olgae in expiscanda causa ad petendam sui matrimonii nullitatem, eiusque incertitudinem in ea determinanda. Nam primo affirmavit se necessaria fuisse libertate privatam, et vi ac metu nuptias iniisse. Deinde recursum habuit ad defectum consensus, quem defectum ita amplificat, ut penitus ipsum excludat in ipsa matrimonii celebratione « Nel matrimonio ecclesiastico non ebbi

« l'intenzione di legarmi con il Bartels come moglie », dum inferius, in responsione ad 20, consensum praebuisse implicite asserit: « Io avevo « l'intenzione di fare divorzio da lui; che se il Bartels avesse cambiato « del tutto in modo che io potessi essere felice con lui, allora sarei « rimasta con lui ».

Secundo loco adsunt in actis tres epistolae, in quibus videtur Olga deperiisse Carolum, antequam matrimonium cum ipso contraheret. In prima legitur: « Ti amo tanto che tutto quello che mi chiedi, io lo farò « per compensare il tuo grande amore ». In secunda asserit tanto affici desiderio cum Carolo cohabitandi, ut parata sit eum sequi quocumque se contulerit: « Non m'importa in che punto io vada, purchè non sia « separata da te, mio amatissimo, dovessi andare pure nelle " Gumbine „ o « in altro orribile paese ». In tertia fatetur amorem erga sponsum labentibus diebus non minui, sed augeri. Iamvero hae epistolae ostendunt: *a*) verum non esse quod ipsa deponit in tertio suo interrogatorio ad 8: « Nessuno ha mai potuto osservare qualche tenerezza fra noi »; *b*) falsum quoque esse, quod habetur in libello introductivo: « Circa « 14 giorni prima (del matrimonio) io mi espressi con mia madre « dicendole che io era convinta che il Bartels non era per me e che « avrei avuto desiderio di sciogliere il fidanzamento ». Nam cum matrimonium fuerit celebratum die 14 aprilis anni 1899, Olga die 22 martii eiusdem anni haec Carolo scribere certe non poterat: « Ah! « Carlo, non vi è proprio nulla al mondo che sia maggiore di un « tale amore, come noi ce lo portiamo ..... Io mai ho creduto possibile « che ci avrebbe potuto unire una così completa armonia delle anime ». Ad vim praefatarum litterarum infirmandam Patroni actricis dicunt ipsas una cum avia fuisse conscriptas. At hoc dici nequit de omnibus epistolis: etenim, praeterquam quod hoc fatetur ipsa actrix: « Gli scrissi « quelle tenere lettere di amore: in parte le ho scritte da sola, in parte « con l'aiuto di mia nonna », quaedam in eis referuntur facta, quae extranearum interventum excludunt. Ita in prima epistola: « Io siedo « qui alla scrivania di mammina, ma spesso il mio sguardo vola a quel « simpatico angoletto, dove ieri sera abbiamo passato un paio di ore « così incantevolmente sul nostro sofà ».

Neque urgeri potest Olgam in litteris amorem simulasse. Nam gratuitae assertioni obstant: 1° verba ipsius Olgae: « Nei suoi rapporti con « me, egli non aveva tenerezza e amore e non sentiva il bisogno di « abbracciarmi e baciarmi. Io gliene domandai ed egli mi rispose che « nella sua famiglia tali tenerezze non erano di moda ». At simulans amorem nec oscula, nec amplexus quaerit, neque dolet quod persona,

quam ipse non diligit, se abstineat a praefatis amoris manifestationibus. 2° opponitur factum determinationis diei celebrationis nuptiarum. Certum est sponsam, quae amore erga sponsum non fertur, numquam petere, ut solemnitas nuptiarum anticipetur, quin imo omnia adhibet media ad celebrationem differendam. Constat autem ex actis Olgam non solum dilationem non petiisse, sed voluisse, ut dies nuptialis celebraretur die 14 mensis aprilis loco diei statutae, i. e. 16 eiusdem mensis. Haec omnia, si insimul sumantur, non solum excludunt insanabilem illam antipathiam, de qua passim sponsa deponit, sed dubium quoque prudens ingerunt de firma ac positiva intentione ipsius Olgae divortium faciendi, ubi primum comperiisset se cum viro pacifice habitare non posse.

Dubium augetur, si attendatur depositio viri. Hic testatur Olgam libere nuptias contraxisse. « La mia fidanzata ha dato il suo consenso « al fidanzamento con parole decise.... I rapporti tra me e la mia fidan- « zata furono sempre molto cordiali.... Posso dichiarare con piena sicu- « rezza che mia moglie mai, durante tutta la durata del matrimonio, si « è appellata a ciò, che cioè essa sia stata costretta a fare il matrimonio « con me ». Quoad vero intentionem Olgae instituendi divortium haec habet: « Prima del matrimonio non ho inteso mai dire che la mia fidan- « zata avesse l'intenzione di fare poi divorzio da me.... Durante i primi « due anni del nostro matrimonio, per quanto ricordo io, mia moglie « non ha mai espresso l'intenzione di far divorzio da me.... Il divorzio « relativamente fatto così tardi io lo spiego soltanto nel senso che una « tale intenzione non esisteva prima del matrimonio, e nemmeno nei « primi due anni dopo il matrimonio ». Et concludit: « Questo matri- « monio è stato concluso in modo intieramente legale, e precisamente « anche secondo i principî del diritto della Chiesa Cattolica ».

Hoc grave viri testimonium praeferendum esse mulieris assertio- nibus patet in primis ex candida et non artificiosa factorum narratione, quod cognovit etiam Iudex Instructor Dr. Kleineinden scribens: « Il teste « faceva completamente l'impressione di esser degno di fede ». Evincitur secundo ex eo quod ipse nullo in uxorem odio afficiebatur, quin imo declarat se promptum esse ad illius desideria obsecundanda: « È ben « lungi - ait - da me il pensiero di porre ostacolo a che la signora Olga « si riunisca di nuovo con nuovo matrimonio; al contrario io sarei con- « tento se essa con un nuovo matrimonio potesse trovare una nuova casa « e trovare quella felicità che, secondo la sua idea, non ha potuto trovare « con me. Sono perfino pronto secondo le mie forze di aiutarla a ciò ».

Olga, vim depositionis viri bene intuens, eidem die 19 iunii 1914 litteram dedit, in qua multa prodere eius dignitati adversa minitatur,

nisi dicta ex parte revocaret. At Carolus non solum minis huiusmodi non cessit, sed in epistola missa H. S. T. die 9 augusti 1916 declarat: « Tutto quanto la sig[a] Olga von Spiegel nata von Laffert espone allo « scopo di provare la invalidità del suo matrimonio conchiuso con « me è falso e mira soltanto a fare apparire come valide le seconde « nozze ».

Remanent expendendae testium depositiones. Et primitus Dr Otho Hetzel ad 4. respondet: « Di una decisione (instituendi divortium) già « fatta prima del matrimonio io non so nulla, perciò non posso nem- « meno dire se una tale decisione abbia avuto luogo dopo il matri- « monio ». Quinque testes deposuerunt de proposito divortiandi, sed hoc ab Olga didicerunt post matrimonium ab ea cum Carolo contractum, unde eorum attestationes eamdem vim probativam habent, quam praesefert Olgae depositio. Ita Carolus von Laffert frater actricis: « Che mia « sorella già prima del matrimonio avesse la ferma decisione di fare « divorzio, lo so soltanto per quello che essa stessa mi ha detto dopo « il matrimonio ». Et Ioannes Mathusius: « Dopo il suo matrimonio ..... « mi dichiarò (Olga) anche ripetutamente, ad ogni incontro, che già « prima del matrimonio aveva fatto la decisione di sciogliere il suddetto « matrimonio già fatto ». Eadem habent Hermannus Gerstemberg, Agnes Hoffmann et Hernestus Rush. Reliqui testes consanguinei sunt, domestici et amicitiae vinculo actricis coniuncti, et, quod gravius est, omnes protestantium sectis addicti, iuxta quos matrimonii institutum certis in adiunctis solubile creditur; suspicio proinde adest ipsos voluisse morem gerere Olgae, ut legitimo vinculo cum viro nobili ac diviti possit ligari. Speciatim quoad matris actricis Antoniae von Laffert testimonium, haec ita exageravit voluntatem filiae instituendi divortium, ut saepe eidem contradicit. Ita in responsione ad 13 dicit quod Olga « si espresse quasi « tutti i giorni nel senso che avrebbe fatto divorzio », dum filia in suo libello dicit hoc accidisse duabus hebdomadis ante matrimonium. « Circa « 14 giorni prima, io mi espressi con mia nonna, e poi anche con mia « madre ... che avrei avuto desiderio di sciogliere il fidanzamento ..... e « solo pochi giorni prima delle mie nozze dissi a mia madre: " Io lo « sposo ... ma solo con la condizione che voi altri non farete nulla contro « il mio divorzio „ ». Ulterius Olga iudici declarat quod in suis litteris non manifestaverit voluntatem divortiandi « perchè la mia corrispon- « denza era sempre controllata dal Bartels ». Ex adverso mater, interrogata: « Ha ancora delle lettere di sua figlia che possano provare que- « sta durevole e continuata intenzione del divorzio? », respondit: Ne ha « scritto anche nelle sue lettere, ma queste non le ho conservate ».

Quibus omnibus, tum in iure, tum in facto rite, diligenterque perpensis, Nos infrascripti Auditores de turno, pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, Christi nomine invocato, decernimus, declaramus ac definitive sententiamus, ***non constare de matrimonii nullitate in casu.***

Ita declaramus mandantes Ordinariis locorum et ministris Tribunalium ad quos spectat, ut exsecutioni demandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam SS. Canonum et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De Reform.* Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 27 iulii 1917.

Guilelmus Sebastianelli, Decanus, *Ponens.*
Petrus Rossetti.
Raphael Chimenti.

L. ✠ S.

Ex Cancellaria S. Romanae Rotae.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

Martedì 16 aprile 1918, nel Palazzo Apostolico Vaticano, dinanzi all'augusta presenza del Santo Padre, si è tenuta la Congregazione Generale dei Sacri Riti, nella quale gli Emi e Rmi Signori Cardinali, i Rmi Prelati ed i Consultori teologi, componenti la medesima, hanno discusso e dato il loro voto dapprima sul dubbio detto *de tuto* per la solenne Beatificazione del Venerabile Oliviero Plunket, Primate d'Irlanda e Arcivescovo d'Armagh; e quindi sul dubbio intorno a due miracoli che si asseriscono operati da Dio, per intercessione del Beato Gabriele dell'Addolorata, Chierico professo della Congregazione dei Chierici Regolari Scalzi della Croce e Passione di N. S. G. C., i quali miracoli vengono proposti per la Canonizzazione del medesimo Beato.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre si è degnato di nominare:

5 aprile 1918. Gli Emi signori cardinali Andrea Frühwirth e Oreste Giorgi, *Membri della Suprema Sacra Congregazione del S. Offizio.*

24 » » L'Emo signor cardinale Basilio Pompilj, Vicario generale di Sua Santità, *Protettore dell'Istituto delle Suore dell'Assunzione.*

Con Brevi Apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Assistente al Soglio Pontificio:

11 aprile 1918. Mons. Giovanni Augusto Francesco Eutropio Eyssautier, vescovo di La Rochelle.

Protonotari Apostolici ad instar participantium:

27 *marzo* *1918.* Mons. Giuseppe Edoardo Bourret, della diocesi di Nicolet.
17 *aprile* » Mons. Camillo Rasimelli, dell'archidiocesi di Perugia.

Prelati Domestici di S. S.:

22 *ottobre* *1917.* Mons. Dionigi Fouhy, dell'archidiocesi di Brisbane.
17 *dicembre* » Mons. Garret P. Murphy, della diocesi di Winona.
» » » Mons. Ottone Zachmann, della medesima diocesi.
» » » Mons. Giacomo Pacholski, della medesima diocesi.
12 *aprile* *1918.* Mons. Giovanni Rho, dell'archidiocesi di Torino.
16 » » Mons. Domenico Gualtieri, di Roma.
17 » » Mons. Enrico Pezzani, di Roma.
18 » » Mons. Francesco Dittrich, dell'archidiocesi di Breslavia.
25 » » Mons. Sigourney W. Fay, dell'archidiocesi di Baltimora.

ONORIFICENZE

Con Brevi Apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

12 *marzo* *1918.* Al sig. Casimiro Rigaud, dell'archidiocesi di Aix.
6 *aprile* » Al sig. Carlo Giuseppe Magnan, dell'archid. di Québec.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

6 *aprile* *1918.* Al sig. dott. Michele Kaufmann, dell'archid. di Colonia.

La Commenda dell' Ordine di S. Silvestro Papa:

5 *aprile* *1918.* Al sig. Luigi Oster, dell'archidiocesi di Colonia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

5 *aprile* *1918.* Al sig. architetto Egisto Belletti, dell'archid. di Cesena.
8 » » Al sig. Francesco Bessel, dell'archidiocesi di Colonia.
» » » Al sig. Giacomo Weismantel, della medesima archidiocesi.
» » » Al sig. Costantino Hamm, della medesima archidiocesi.
12 » » Al sig. Andrea Sellini, di Roma.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

3 novembre 1917. Mons. Stefano Csaszik, della diocesi di Neosolio.
» » » Mons. Ludovico Gröne, della medesima diocesi.
31 dicembre » Mons. Giovanni Hejtmánek, della diocesi di Königgratz.
» » » Mons. Francesco Proschwitzer, della medesima diocesi.
17 gennaio 1918. Mons. Emilio Pelikan.
16 aprile » Mons. Giulio Ciccioni, dell'archidiocesi di Perugia.
» » » Mons. Vincenzo Raschella, della diocesi di Gerace.
» » » Mons. Giuseppe Piccolo, della medesima diocesi.
17 » » Mons. Mattia Kinn, della diocesi di Treviri.

Cameriere Segreto di Spada e Cappa soprannumerario di S. S.:

10 gennaio 1918. Il sig. barone Ermanno De Tinti, della diocesi di Linz.

Cameriere d'onore in abito paonazzo di S. S.:

6 aprile 1918. Mons. Vincenzo Séstito, della diocesi di Squillace.

NECROLOGIO

24 aprile 1918. Mons. Giuseppe Métrau, vescovo di Tulle.
» » Mons. Giuseppe Passerini, vescovo titolare di Acanto, vicario apostolico dello Scensi meridionale.

ANNUARIO PONTIFICIO per l'anno 1918 -

Edizione ufficiale. - Un vol. in-12 di pp. 908, adorno di un ritratto di Sua Santità inciso in rame dall'artista Paolo Caselli.

Legato in tela inglese rossa e taglio rosso con titolo in oro e stemma.

Prezzo di ogni copia:

In Roma . . . . . L. 6 —
In Italia, franca di posta . . . . . » 7 —
Per l'Estero, franca di posta . . . . . » 8 —

MARTYROLOGIUM ROMANUM

Gregorii XIII jussu editum, Urbani VIII et Clementis X auctoritate recognitum ac deinde anno MDCCXLIX Benedicti XIV opera ac studio emendatum et auctum.

Editio typica Vaticana (anni 1914), auspice SS. D. N. Pio Papa X, confecta, in qua Sanctorum et Beatorum exstant elogia, a S. Rituum Congregatione ad haec usque tempora adprobata.

Haec Romani Martyrologii editio, quam S. Rituum Congregatio diligenter recognovit ac Typicam declaravit, multo emendatior multoque locupletior est quam quae ad hunc diem prodierunt, retractatis additisve nonnullis Sanctorum elogiis, ipso aliquantum commutato eorum ordine, adiectis etiam variis indicibus, quorum ope facillimum est reperire, quidquid in libro perquiratur.

PRETIA:

Editio in-8 mai. (29 × 20), in *charta manufacta* et *charactere rubro-nigro*, fol. LXXXVII–396 . . . . . Lib. **8,50**

MARTIROLOGIO ROMANO

Edito per ordine di Gregorio XIII, riconosciuto per autorità di Urbano VIII e Clemente X, e quindi nel 1749 emendato ed accresciuto per opera e studio di Benedetto XIV

Edizione tipica Vaticana fatta sotto gli auspici del SS.mo Signor Nostro Pio Papa X, nella quale sono inseriti gli elogi dei Santi e dei Beati, fino ad oggi approvati dalla S. Congregazione dei Riti.

Questa nuova edizione del Martirologio Romano, in lingua italiana, che la Sacra Congregazione dei Riti ha riveduto e dichiarato tipica, è molto più ricca e completa di quelle che fino ad oggi furono pubblicate, essendo stati corretti e completati alcuni elogi di Santi, ed essendovi aggiunti vari indici, i quali rendono facilissima ogni ricerca che abbia a farsi nel libro.

L'edizione in lingua italiana viene pubblicata per comodità specialmente delle Monache, delle Congregazioni Religiose, delle pie Confraternite e delle Famiglie cristiane nelle quali ogni giorno, per intelligenza e per edificazione, si suol leggere il Martirologio Romano in lingua volgare.

PREZZI:

In-8 (26 × 16), in *caratteri grandi rossoneri, carta a mano-macchina*, di pp. XVI-388 . . . . . Lire **4** —

L'EUCARISTIA MEDITATA. - Meditazioni per prepararsi alla S. Comunione, seguite da ringraziamenti. - Traduzione dal francese. SETTIMA EDIZIONE. - Eleg. vol. in-18 di pagg. XV-420 . . L. 1 —

INTORNO AL CATECHISMO. - Lettere ad un Parroco. - Note e schiarimenti sul nuovo testo, pubblicato in Roma nel 1913 per ordine del Sommo Pontefice Pio X, del P. PIETRO BENEDETTI M. S. C. - Un elegante volume in-8 di pp. 204 . . . . . L 2,25

Veneunt Romae apud Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis" *(Tipografia Poliglotta Vaticana).*

Novissime in lucem prodiit:

LÉGISLATION CANONIQUE CONCERNANT LES RELIGIONS LAÏQUES (traduction française autorisée).

In-12°, pag. 72 . . . . . *Frs.* 1,60

Hanc proxime sequentur versiones:

italica, hispanica, anglica et germanica.

COLLECTANEA SACRAE CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE seu Decreta, Instructiones, Rescripta pro Apostolicis Missionibus. - 2 vol. in-4 . . . . . L. 20 —

(Vol. I [pp. VIII-732], ann. 1622-1866, nn. 1-1299. - Vol. II [pp. 573], ann. 1867-1906, nn. 1300-2317).

S. R. ROTAE DECISIONES seu SENTENTIAE quae iuxta Legem Propriam et Constit. " Sapienti consilio „ Pii PP. X prodierunt anno 1909, cura eiusdem S. Tribunalis editae, cum praefatione a Rmo Lega Decano exarata de veterum decisionum natura et origine earumque collectionibus. - Volumen I. In-8 - charta manufacta, pp. LIV-188 . . . . . L. 6 —

— Vol. II, anno 1910, pp. IV-390 . . . . . » 7 —
— Vol. III, anno 1911, pp. VIII-551 . . . . . » 8,50
— Vol. IV, anno 1912, pp. VII-527 . . . . . » 8,50

ACTA APOSTOLICAE SEDIS
COMMENTARIUM OFFICIALE.

Volumen I . - Annus I (1909). - In-8 gr., pp. 907.
Volumen II - Annus II (1910). - In-8 gr., pp. 1046.
Volumen III - Annus III (1911). - In-8 gr., pp. 736.
Volumen IV - Annus IV (1912). - In-8 gr., pp. 804.
Volumen V - Annus V (1913). - In-8 gr., pp. 624.
Volumen VI - Annus VI (1914). - In-8 gr., pp. 794.
Volumen VII - Annus VII (1915). - In-8 gr., pp. 659.
Volumen VIII - Annus VIII (1916). - In-8 gr., pp. 548.
Volumen IX - Annus IX (1917). - In-8 gr., pp. 638.
Volumen IX - Annus IX - Pars II - *Appendix* - *Codex Iuris Canonici* Pii X P. M. iussu digestus, Benedicti Pp. XV auctoritate promulgatus (1917). - In-8 gr., pp. 593.

Pretium:

Quodlibet volumen: Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, *Frs* 15.

Veneunt Romae apud Administrationem Commentarii Officialis " Acta Apostolicae Sedis „ *(Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma).*